

Muskaria tyylillä

Eri musiikkityylien ilmeneminen varhaisiän musiikinopetuksessa

Sanni Yli-Pekkala
Tuuli Nevantaus-Jokinen

Opinnäytetyö
Helmikuu 2016
Kulttuuriala
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogi (AMK)

Tekijä(t) Sanni Yli-Pekkala Tuuli Nevantaus-Jokinen	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä 18.2.2016
	Sivumäärä 60	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Muskaria tyylillä Eri musiikkityylien ilmeneminen varhaisiän musiikinopetuksessa		
Tutkinto-ohjelma Musiikin koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Leena Pantsu		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa varhaisiän musiikinopettajien mielipiteitä eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa sekä selvittää kuuluvatko eri musiikkityylit lastenmusiikissa monipuolisesti. Opinnäytetyön tehtävänä oli selvittää koetaanko monipuolinen musiikkityylien käyttö varhaisiän musiikkikasvatuksessa tärkeäksi ja olennaiseksi, koetaanko eri musiikkityylien käyttämisen välillä tarkeyseroja, mitä musiikkityylejä varhaisiän musiikinopetuksessa käytetään sekä miten musiikkityylejä käytetään. Opinnäytetyön tehtävänä oli myös kartoittaa kuuluuko suomalaisessa lastenmusiikissa eri musiikkityylejä monipuolisesti, onko monipuolinen musiikkityylien kuuluminen lastenmusiikissa säveltäjistä tärkeää sekä käyttävätkö säveltäjät tietoisesti eri musiikkityylejä monipuolisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä suomalaisten varhaisiän musiikinopettajien mielipiteiden keräämiseen käytettiin kyselytutkimusta ja toisena tutkimusmenetelmänä tämän päivän lasten musiikin tarkasteluun käytettiin asiantuntijateemahaastatteluita. Aineisto analysoitiin kvalitatiivisesti.</p> <p>Opinnäytetyössä kävi ilmi, että musiikkityylien monipuolinen käyttö varhaisiän musiikkikasvatuksessa sekä monipuolinen kuuluminen lastenmusiikissa koettiin tärkeäksi. Opinnäytetyön kyselyn vastaajat kertoivat kuitenkin käyttävänsä musiikkityylejä suppeasti opetuksessaan. Tämän päivän populaarimusiikki koettiin epäolennaisemmaksi varhaisiän musiikkikasvatuksen kannalta kuin musiikkityylit, joita mediassa harvemmin kuulee. Tärkeäksi varhaisiän musiikinopetuksen kannalta koettiin, että opetuksessa käytetty musiikki oli hyvin tehtyä sekä lapsen maailmaan sopivaa.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Musiikkityylit, musiikin tyylilajit, lastenmusiikki, varhaisiän musiikkikasvatus		
Muut tiedot		

Author(s) Sanni Yli-Pekkala Tuuli Nevantaus-Jokinen	Type of publication Bachelor's thesis	Date 18.2.2016 Language of publication:
	Number of pages 60	Permission for web publication: x
Title of publication Music playschool with style Different music styles in early childhood music education		
Degree programme Degree Programme in music		
Supervisor(s) Leena Pantsu		
Assigned by		
Abstract <p>The aim of this thesis was to survey the opinions of Finnish early childhood music teachers about the use of different music styles in early childhood music teaching and to study whether children's music contains different music styles diversely. The research task was to examine whether a versatile use of different music styles in teaching was considered important and relevant, whether some music styles were considered more relevant or more important than others in teaching young children, what kind of music styles were used in early childhood music teaching and in what way they were used. The purpose of the thesis was also to examine whether Finnish children's music contained different music styles diversely, whether it was important that children's music contained different music styles and whether composers of children's music consciously used different music styles in their work.</p> <p>In this thesis the opinions of early childhood music teachers were collected by using a survey. In addition, theme interviews were conducted with three composers of children's music. The material was analysed by using qualitative methods.</p> <p>According to the findings of the thesis, the diverse use of different music styles in early childhood music education was considered important. It was also considered important that children's music contains different music styles diversely. However, the respondents of the survey reported that they used a narrow selection of music styles in their teaching. The present-day popular music was considered to be a more unimportant music style than those that were more seldom heard on the media. From the perspective of early music education it was considered important that the music used in the teaching should be well done and suitable to the children's world.</p>		
Keywords (subjects) Music styles, children music, early childhood music education		
Miscellaneous		

Sisältö

1	Johdanto.....	2
2	Varhaisiän musiikkikasvatus.....	4
3	Musiikin tyyli­lajit	9
	3.1 Klassinen musiikki	9
	3.2 Kansanmusiikki.....	12
	3.3 Pop/jazzmusiikin kulmakivet	13
4	Lastenmusiikki	16
	4.1 Suomalaisen lastenmusiikin historiaa.....	16
	4.2 Tämän päivän lastenmusiikki ja siinä ilmenevät musiikkityylit	25
5	Tutkimus ja tiedonhankinta	28
	5.1 Tutkimusstrategia	30
	5.2 Tutkimusmenetelmät ja aineistonkeruu	31
	5.3 Analysointi	35
	5.4 Tutkimuksen tulokset ja luotettavuus	36
6	Pohdinta	42
	Lähteet.....	46
	Liitteet	55
	Liite 1.....	55
	Liite 2.....	57
	Liite 3.....	58
	Liite 4.....	59
	Liite 5.....	60

1 Johdanto

Musiikki on läsnä lapsen arkipäivässä, laulu ja soitto ovat lapselle luonteva tapa elää tapahtumia ja tunnelmia. Lapsi tarkkailee ympäristöään aktiivisesti ja passiivisesti kuunnellen. (Leppänen 2010, 11.) Lasta ympäröivä arkipäivän äänimaailma koostuu puheesta ja muista ihmisen äänistä, muista taustaäänistä, kuten liikenteen äänistä sekä median, kuten television ja radion luomasta tarjonnasta. Median ohjelmatietoja selatessa voi huomata, että tämän päivän populaarimusiikin suosio näkyy median musiikkitarjonnassa vahvasti. Näin ollen lapsille tarjottu musiikillinen maailma jää helposti kapea-alaiseksi, jollei tarjontaan tietoisesti kiinnitetä huomiota niin kotona, päiväkodissa, kuin harrastuksissakin. Usein monipuoliseen musiikkimaailmaan, kuten eri musiikkityyleihin tutustuttamisen vastuu lankeaa päiväkodille, koululle ja etenkin musiikkiharrastuksen ohjaajalle.

Tulevina pop/jazzsuuntautuneina varhaisiän musiikinopettajina olemme kiinnostuneita varhaisiän musiikinopettajien suhtautumisesta eri musiikkityylien käyttöön opetuksessaan. Varhaisiän musiikinopettajien koulutukseen kuuluu monipuolisuus, niin musiikillisesti kuin taiteellisesti ylipäätään (Metropolia ammattikorkeakoulu, 2013; Jyväskylän ammattikorkeakoulu, n.d.). Olemme huolissamme siitä, että kun tänä päivänä opintokokonaisuuksia, kuten myös musiikin koulutuksen saralla rajataan ja supistetaan, jääkö monipuolisuudelle riittävästi tilaa varhaisiän musiikinopettajien koulutukseen. Olemme pohtineet myös sitä, onko varhaisiän musiikinopettajien koulutuksen aikaisella instrumenttisuuntautumisella vaikutusta musiikkityylien käyttöön opetuksessa. Varhaisiän musiikinopettajien koulutuksessa opiskelijoiden solistisena pääaineena ammattikorkeakoulu opinnoissa oli vuoteen 2011 asti klassinen instrumentti tai -laulu. Vuonna 2011 Jyväskylän ammattikorkeakoulun varhaisiän musiikkikasvatukseen koulutukseen valittiin ensimmäiset opiskelijat pop/jazzsuuntautumisella. He olivat ensimmäiset pop/jazzsuuntautuneet varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijat kaikissa Suomen ammattikorkeakouluissa, joissa varhaisiän musiikkikasvatukseen koulutusta tarjotaan. (Pantsu 2015.)

Olemme havainneet erilaista suhtautumista eri musiikkityyleihin ja niiden käyttöön opetuksessa. Opettajuuden lisäksi jokainen varhaisiän musiikinopettaja on myös

muusikko, jolla on omat musiikilliset mieltymyksensä. Vaikka opetuksesta tulisi tehdä omannäköistä ja itselle mieluista, eivät omat musiikilliset näkemykset ja vaikutteet saa liikaa vaikuttaa varhaisiän musiikinopetuksen tuntien sisältöön. Opettajan ikä saattaa myös vaikuttaa hänen omaan musiikkimakuunsa. Näin ollen olemme pohtineet, voiko ikä vaikuttaa mielipiteisiin eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa. Tässä opinnäytetyössä keskitytään erityisesti seuraaviin kysymyksiin; millaisia mielipiteitä suomalaisilla varhaisiän musiikinopettajilla on eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa ja koetaanko eri musiikkityylien välillä tärkeyseroja sekä miten he ottavat musiikkityylit huomioon opetuksessaan, miten musiikkityylit ilmenevät opetuksessa ja mitä musiikkityylejä opetuksessa käytetään.

Tässä opinnäytetyössä pohditaan myös tämän päivän lastenmusiikin laatua ja siinä ilmeneviä musiikkityylejä. Mielestämme musiikkityylien kirjo on tänä päivänä lastenmusiikissa laajaa ja koemme sen hyödylliseksi varhaisiän musiikinopetuksen kannalta. Tällä opinnäytetyöllä pyritään myös kartoittamaan käytetäänkö varhaisiän musiikinopetuksessa muutakin musiikkia kuin lastenmusiikkia, kuten esimerkiksi klassisia teoksia, jazz- tai maailmanmusiikkikappaleita. Kiinnostuksen kohteena on myös se, mitä varhaisiän musiikkikasvatuksen työtapoja käytetään musiikkityylien esittelyyn. Mielipiteitä eri musiikkityylien käytöstä suomalaisilta varhaisiän musiikinopettajilta kerättiin kyselytutkimuksella. Tuntemusta tämän päivän lastenmusiikista ja siinä ilmenevistä musiikkityyleistä syvennettiin kirjallisuuden ohella asiantuntijahaastattelulla.

Varhaisiän musiikkikasvatuskentälle on viime aikoina noussut tyyliin sidottuja musiikkileikkikouluja, kuten ”rokkimuskarit”, joka painottuu pop- ja rockmusiikkiin. Olemme opintojemme aikana pohtineet onko varhaisiän musiikkikasvatusta hyvä tai tarpeellista sitoa vain yhteen musiikkityyliin. Myös lastenmusiikki on kokenut suuren muutoksen vuosien saatossa ja kentälle on viime vuosina ilmestynyt tasaiseen tahtiin uusia yhtyeitä. Yhtyeet säveltävät täysin uutta musiikkia, sekä sovittavat vanhoja lastenlauluklassikoita uuteen uskoon. Lauluissa on usein monipuolinen soitinkaarti ja levyillä kuulostaa olevan musiikkityylit hyvin edustettuina. Tällä opinnäytetyöllä kartoitetaan lastenmusiikin historiaa ja tämän päivän lastenmusiikin tilannetta. Haastavaa

ja mielenkiintoista tästä tekee se, että aiempaa tutkimusta Suomen lastenmusiikkikulttuurista on hyvin vähän (Leppänen 2010, 12).

2 Varhaisiän musiikkikasvatus

”Lapsuus ei lopu mihinkään, aikuisuus tulee vaan siihen kyytiin.”

(Tero Pajunen 2015)

Suomen varhaisiän musiikinopettajat ry, eli Vamo ry (2013) määrittelee varhaisiän musiikkikasvatuksen olevan ammattitaitoisesti organisoitua ja tavoitteellista musiikin opetusta. Taiteellisen kokemisen ja ilmaiseamisen myötä musiikki kuuluu varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, näin olleen lastentarhanopettajilla sekä päivähoidon muulla pedagogisella henkilökunnalla on suuri vastuu musiikkikasvatuksesta varhaiskasvatuksessa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 23; Ruokonen 2001, 121). Päivähoidon lisäksi varhaisiän musiikinopetusta annetaan musiikkileikkikouluissa eli muskareissa (Leppänen 2010, 120). Musiikkileikkikoulussa toimii alalle koulutautunut varhaisiän musiikinopettaja (Varhaisiän musiikinopettajat ry 2013). Suomessa varhaisiän musiikinopetusta on järjestetty jo 1980-luvulta lähtien (Leppänen 2010, 120).

Kohderyhmä varhaisiän musiikkikasvatukselle on alle kouluikäiset tai alakoulun ensimmäisiä luokkia käyvät lapset (Marjanen 2009, 478). Pienimmät opetukseen osallistujat ovat yleensä kolmen kuukauden ikäisiä. Alle kolmevuotiaat lapset osallistuvat tunneille yhdessä aikuisen, yleensä vanhemman tai isovanhemman kanssa. Varhaisiän musiikinopetusta on tarjolla myös raskaana oleville äideille. (Leppänen 2010, 120) Opetus tapahtuu aina ryhmissä, jotka pyritään muodostamaan suurin piirtein saman ikäisistä lapsista. Ryhmäkoot ovat pieniä, yleensä 5–12 lapsen muodostamia ryhmiä. (Marjanen 2009, 478; Leppänen 2010, 120)

Varhaisiän musiikinopetus perustuu varhaisiän kasvatuksen tavoin kasvatukselliseen vuorovaikutukseen. Kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa ovat osallisena opettaja,

lapsi ja aikuinen tavoitteenaan edistää lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 11.) Kuten Leppänen teoksessaan *Vallatonta musiikkia* (2010, 123) toteaa, on lapsen ja aikuisen välinen vuorovaikutus varhaisiän musiikinopetuksessa tärkein asia.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteet

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteiden kulmakivenä on tarjota lapselle musiikillisia elämyksiä, sekä kokonaisvaltaisesti kehittää lapsen valmiuksia ja taitoja (Musiikinopetus Suomessa 2007). Näiden pohjalta varhaisiän musiikkikasvatuksessa pyritään luomaan vakaa pohja hyvälle musiikkisuhteelle ja pitkäikäiselle musiikkiharrastukselle. Opetuksen keskeisiä lähtökohtia on musiikin kuunteleminen, kokeminen sekä tuottaminen. (Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002, 9.) Musiikin peruselementtejä opetellaan laulun, soiton, kuuntelemisen liikkeen sekä kokemisen kautta. Lisäksi opetuksella pyritään tukemaan lapsen kaikkia kehitysalueita eli emotionaalista -, sosiaalista -, kognitiivista - sekä motorista kehitystä. Opetus suunnitellaan ryhmän musiikillista tasoa sekä jokaisen lapsen yksilöllistä kehitystä silmällä pitäen (Pantsu 2012; Musiikin opetus Suomessa 2007).

Lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen on yksi tärkeimmistä tavoitteista varhaiskasvatuksessa, kuten myös varhaisiän musiikinopetuksessa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 15; Pantsu, 2012). Säännöllinen, viikoittainen harrastustoiminta edesauttaa synnyttämään elämän hallinnassa auttavaa yhteisöllisyyttä sekä verkostoja (Leppänen 2010, 120; von Branderburg 2008, 4). Tämä sosiaalinen pääoma yhdessä kulttuurisesti monipuolisen ympäristön kanssa lisää hyvinvointia (Von Branderburg 2008, 11). Harrastustoiminnassa, kuten muskarissa lapsi tapaa vertaisryhmiään eli ikätovereitaan. Näin lapsi pääsee harjoittelemaan kotonaan oppimiaan sosiaalisia taitoja ikätovereidensa kanssa. (Vilén, Vihunen, Vartiainen, Sivén, Neuvonen & Kurvinen 2006, 156.)

Kulttuurin ja sivistyksen edistäminen ovat musiikkikasvatuksen olennaisia tehtäviä. Oman kulttuurin musiikkiperinne vahvistaa lapsen identiteettiä, kun taas toisten mai-

den musiikkikulttuuriin tutustuminen kasvattaa lapsen suvaitsevaisuutta ja kunnioitusta muita kulttuureja kohtaan. (Mts. 503.) Musiikki on tärkeä osa kulttuuriperintöämme, joka on aina siirtynyt kulttuurissa sukupolvelta toiselle. Näin ollen yksi suomalaisen musiikkikasvatuksen tärkeä tehtävä on vaalia oman kulttuurimme musiikkiperintöä. (Ruokonen 2001, 121–122.)

Monet musiikkipedagogiset suuntaukset ovat antaneet vaikutteita suomalaiseen varhaisiän musiikinopetukseen. Erityisesti siihen ovat vaikuttaneet musiikkipedagogeina toimineet Zoltán Kodály, Émile Jaques-Dalcroze, Carl Orff ja Shinichi Suzuki. Varhaisiän musiikinopetuksen työtavat koostuvat kuuntelusta, laulusta, soitosta, liikkumisesta ja musiikin integroinnista muihin taiteisiin. Opetuksessa nämä työtavat yhdistetään mielikuvitukseen ja leikkiin, lapsen maailmaan sopivaksi, sillä lapsi oppii leikin ja keksimisen kautta. Kuuntelu on musiikkikasvatuksen lähtökohta, kun taas laullalla on suuri merkitys kielen oppimisessa. Pienelle lapselle on luontaista liikkua musiikin tahtiin. Musiikkiliikunta ja soittaminen auttavat lasta kehittymään liikkeiden hallinnassa ja koordinaatiossa sekä kehon toiminnan jäsentämisessä. (Ruokonen 2011, 127; Ruokonen 2001, 129, 133.)

Varhaisiän musiikinopettajien koulutus Suomessa

Varhaisiän musiikinopettajia valmistuu Suomessa ammattikorkeakoulusta tutkintotunnuksella musiikkipedagogi (AMK). Tällöin opiskelija on valinnut opintopolukseen tai pääaineekseen varhaisiän musiikkikasvatuksen ja valmistuttuaan saa ammattitunnuksen varhaisiän musiikinopettaja (ent. musiikkileikkikoulunopettaja). (Jyväskylän ammattikorkeakoulu n.d.; Metropolia 2013; Pantsu 2015.) Opetushallituksen ylläpitämän Opintopolku-portaalin (N.d.) mukaan tällä hetkellä varhaisiän musiikkikasvatukseen voi suuntautua Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä Helsingin Metropolia ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelmissä. Vielä muutama vuosi sitten näiden lisäksi varhaisiän musiikinopettajaksi pystyi kouluttautumaan myös Lahden ammattikorkeakoulussa sekä Pietarsaaren Novia ammattikorkeakoulussa (Marjanen 2009, 470).

Ammattikorkeakoulujen lisäksi varhaisiän musiikinopettajaksi voi valmistua myös Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen osastolta. Tällöin opiskelijalla on ollut pääaineenaan musiikkikasvatus, mutta syventymiskohteena varhaisiän musiikkikasvatus. (Perkiö 2015.) Sibelius-Akatemian lehtorin Soili Perkiön mukaan varhaisiän musiikkikasvatukseen syventyy vuodessa muutama noin 30:stä musiikkikasvatuksen opiskelijasta.

Historiaa

Kaarina Marjasen artikkelissa *Musiikkipedagogi (amk) pääaineena varhaisiän musiikkikasvatus* Marjanen toteaa 1950-luvulta 1970-luvulle varhaisiän musiikinopettajina toimineen musiikinopettajia, lastentarhaopettajia, teorian-, soiton-, laulun- ja säveltapailun opettajia tai jopa kanttoreita, sillä tuohon aikaan koulutusta ei alalle ollut. Sibelius-Akatemiassa aloitettiin vuonna 1971 musiikkileikkikoulunopettajan pätevyystymisopinnot. Vuonna 1979 samaisessa koululaitoksessa alkoi lastentarhanopettajille suunnattu musiikin täydennyskoulutuskurssi. Tätä vuoden mittaista täydennyskoulutusta järjestettiin vuoteen 1986 saakka. (Marjanen 2009, 473.)

Musiikin alkuopettajan pätevyyden pystyi suorittamaan vuosina 1986–1989. Tämä koulutus pätevoitti sekä musiikkileikkikoulunopettajaksi, että soiton alkeisopettajaksi. Vuonna 1987 konservatorioissa aloitettiin musiikkileikkikoulunopettaja nimikkeellä neljävuotinen koulutus, jonka laajuus oli 160 opintoviikkoa. Vuonna 1996 konservatorioissa otettiin käyttöön tutkintonimike musiikkipedagogi, jonka alla pysyi suuntautumaan musiikkileikkikoulunopettajaksi. Musiikkipedagogin koulutus alkoi Jyväskylän ammattikorkeakoulussa syksyllä 1998, jolloin musiikkileikkikoulunopettajan koulutus siirtyi konservatoriosta ammattikorkeakouluun. (Marjanen 2009, 473–474.)

Pop/jazzmuusikot mukaan koulutukseen

Ammattikorkeakouluissa musiikin koulutus on alun perin pohjautunut klassiseen musiikkiin (Helakorpi N.d; Tolvanen & Pesonen 2010, 8). Pop/jazzmusiikin koulutusta on ammattikorkeakouluissa tarjottu 2000-luvun alusta lähtien (Tolvanen & Pesonen

2010, 8). Vuodesta 2011 lähtien Jyväskylän ammattikorkeakoulussa on voinut opiskella varhaisiän musiikkikasvatusta pop/jazzsuuntautumisella (Pantsu 2015). Ammattikorkeakoulu Metropoliaassa varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelu pop/jazzsuuntautumisella mahdollistui vasta vuonna 2014 klassisen musiikin sekä pop/jazzmusiikin koulutusohjelmien yhdistymisen myötä. Tätä ennen klassinen musiikki ja pop/jazzmusiikki olivat erilliset koulutusohjelmat ja varhaisiän musiikkikasvatus oli klassisen musiikin alaisuudessa. (Metropolia ammattikorkeakoulu 2013.) Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen instrumenttiopinnoissa näkyvät musiikkityylit monipuolisesti, sillä opiskelijat tekevät tasosuorituksia sekä klassisesta -, että pop/jazz- tai kansanmusiikista (Perkiö 2015).

3 Musiikin tyylilajit

Musiikkia on todella haastavaa jakaa tiukasti määriteltyihin tyylilajeihin (Nordström 1997, 7). Pelkästään populaarimusiikin tyylilajeja löytyy tänä päivänä 1387, jotka löytyvät ääninäytteiden kera internetsivustolta EveryNoise.com. Sivusto päivittyy jatkuvasti uusien musiikkityylien ja -tyylilajien putkahtaessa kentälle ja niiden päädyttyä internetiin. (McDonald n.d.) Professorina Montréalissa toimiva musiikkieteilijä Philip Tagg jaottelee artikkelissaan *Analysing Popular Music: Theory, Method and Practice* musiikin kolmeen päämusiikkityyliin. Nämä musiikkityylit ovat klassinen musiikki (art music), kansanmusiikki (folk music), ja populaarimusiikki (popular music). (Tagg 2009, 41; Philip Tagg: *Curricula Vitae* 2014.) Perinteisesti musiikki on jaoteltu kahteen päälajeihin, klassiseen- ja pop/jazzmusiikkiin. Näiden kahden musiikkityylin välillä on nähty jopa vastakkainasettelua. Tämä tuskin on enää ajankohtaista, sillä musiikin erityylejä riittää loputtomasti, niitä syntyy koko ajan lisää ja ne sekoittuvat keskenään. (Heikkilä 2007.) Tämän tutkimuksen musiikkityylien jaottelu perustetaan Taggin esittelemään kolmijaotteluun.

3.1 Klassinen musiikki

Kuten musiikkityylien kohdalla yleensä, myös klassisen musiikin määritteleminen käsitteenä on haastavaa. Erään määritelmän mukaan klassinen musiikki sisältää musiikin renessanssin aikakaudelta 1900-luvun alkuun. Toisinaan klassiseksi musiikiksi käsitetään kaikki vanha musiikki ja useissa klassisen musiikin tietokirjoissa mainitaan myös renessanssin aikakautta edeltävä keskiajan musiikki (800–1400 jKr.) ja jopa muinaisajan musiikki (-800 jKr.). Sekaannuksia määritelmässä aiheuttaa myös se, että yhtä klassisen musiikin aikakausista, klassismia, kutsutaan toisinaan myös klassiseksi aikakaudeksi. Klassisen musiikin teokset on usein sävelletty muotoon, kuten esimerkiksi sinfonia, konsertto, jousikvartetto tai ooppera. Nämä perinteiset muodot ovat muuttuneet aikakausien saatossa, mutta ovat säilyttäneet asemansa klassisen musiikin

kin perustana. Tässä tutkimuksessa klassisen musiikin aikakausista esitellään renessanssi, barokki, klassismi, romantiikka ja modernismi. (Brennan 2005, johdanto; Burrows 2005, 47; Lord 2008, 6, 12, 40.)

Renessanssi

Renessanssi kukoisti Euroopassa 1400-luvulta 1600-luvulle. Ennen renessanssin aikakautta musiikissa alkoi kuulua moniäänisyys, joka oli 1400-luvulle tultaessa yleistynyt niin maallisessa, kuin kirkollisessa musiikissa. Tällä aikakaudella tyypillisiä kirkollisen musiikin sävellysmuotoja olivat messut ja motetit. 1500-luvulla maallisen laulettun musiikin rinnalle nousi soitinmusiikki. Maallisen laulettun musiikin aiheena oli usein rakkaus ja sitä laulettiin kansankielellä. Madrigaali, jonka ominaispiirre oli ns. sanaanailu, jossa musiikilla pyrittiin elävöittämään hienovaraisesti tekstiä, yleistyi renessanssin aikana. (Burrows 2005, 47–49; Lord 2008, 18–19.)

Barokki

1600-luvun alussa säveltäjät alkoivat tehdä kokeiluja uusilla sävellysmuodoilla, kuten oopperalla, sonaatilla ja konsertolla. Barokin aikakausi kesti 1600-luvulta 1750-luvulle. Barokin ajan uusien virtausten keskuksena toimi Italia ja sen eteenpäin viejinä toimivat italialaiset muusikot. Musiikissa tapahtui muutoksia merkittävästi. Sävellykset muuttuivat tonaalisemmiksi, ja niissä oli selkeä pääsävellaji. Soitinmusiikista, erityisesti viulu- ja kosketinsoitinmusiikista tuli suosittua ja orkesterit kasvoivat. Myös ooppera, soolokantaatti ja konsertto syntyivät barokin aikakaudella. Yksi barokkimusiikin ominaispiirteistä on kontrasti, mikä näkyi mm. dynamiikan, tekstuurin ja kokoonpanojen vastakkainasetteluna. (Burrows 2005, 77; Lord 2008, 24–25.)

Klassismi

Klassismi syntyi vastareaktionä barokkimusiikin monimutkaisuudelle ja sen perusajatuksena olivat selkeys, pidättyvyys ja tasapaino. Tämä aikakausi vaikutti musiikissa

vuosina 1750–1820 ja sitä usein pidetään joko barokin jatkona tai eräänlaisena esiromantiikkana. Monien klassismin jälkeen syntyneiden kehityssuuntien katsotaan pohjautuvan klassismiin. Klassismin aikana melodian käsittely kehittyi niin, että siitä tuli olennainen osa harmoniaa. Melodiaan sisällytettiin murtoosointuja sekä paljon suoraviivaisia skaaloja. Instrumentaalimusiikin suosio jatkui ja sai vielä tänä päivänäkin konserttimusiikkia hallitsevia uusia muotoja, kuten sinfonia, jousikvartetto ja piano-sonaatti. (Burrows 2005, 127; Lord 2008, 40.)

Romantiikka

Luonto oli yksi romantiikan säveltäjien keskeisistä innoittajista. Omaperäisyyttä korostettiin ylipäättään taiteessa ja kirjallisuudessa, mikä alkoi pikkuhiljaa näkyä myös musiikissa. Klassismin kaavamaisuus alkoi saada rinnalleen väljemmän näkemyksen sekä tunteiden ja vaistojen merkitys korostui. 1800–1900-luvut olivat romantiikan aikaa. Virtuosisuus oli romantiikan musiikin ja esiintyjien tyypillinen piirre. Uudistumisen lisäksi musiikissa löydettiin aiempien kausien musiikki uudelleen, vanhempaa musiikkia esitettiin ja siitä käytettiin aineksia säveltämiseen. Monitaiteellisuus sai alkunsa romantiikan aikana, muusikot ja säveltäjät alkoivat hämärtää taiteenalojen välisiä rajoja. (Burrows 2005, 167–168; Lord 2008, 52.)

Modernismi

Kun aiempien aikakausien säveltäjät yrittivät omaksua ja kehittää olemassa olevia tyyliä, 1900-luvun alussa alkaneella modernismin aikakaudella kaikista musiikillisista muodoista ja säännöistä pyrittiin irrottautuman. 1900-luvun alku oli niin musiikillisesti, kuin muutoinkin taiteissa ideologista, sosiaalista ja teknologista muutoksen aikaa. 1900-luvun kuluessa musiikillisia rajoja pyrittiin kaatamaan ja klassiset säveltäjät ottivat vaikutteita niin jazzista, kansanmusiikista, kuin populaarimusiikistakin. Myös politiikka vahvisti merkitystään musiikissa. Toisaalta taas toiset säveltäjät pyrkivät hyödyntämään 1600- ja 1700-luvulla käytettyjä tyyliä ja jopa sävellyksiä. Tämä suuntaus kulki nimellä uusklassismi. (Burrows 2005, 381–385.)

3.2 Kansanmusiikki

”I guess every song is a folk song – at least I never heard a horse sing ‘em!”

(Big Bill Broonzy)

Kuten blueslaulaja Big Bill Broonzyn toteamasta voi päätellä, on myös kansanmusiikin määrittely vaikeaa. Yksi kansanmusiikin ominaispiirteistä on se, että se on kulkenut suullisena perinteenä sukupolvelta toiselle ja se on yhdistetty usein työhön, perinteisiin ja juhliin. (Ling 1997, 1.) Musiikilla on tärkeä merkitys kulttuurisen identiteetin ilmaisemisessa ja se on merkittävä osa kulttuuria sekä inhimillistä toimintaa (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015; Miller & Shahriari 2006,41). Vaikka kansanmusiikki on vakiintunut termi, on se määrittelyn hankaluuden vuoksi saanut muitakin nimityksiä, kuten perinne-, marginaali-, uusperinteinen - ja viime aikoina myös maailmamusiikki. Myös kansanmusiikki on jatkuvassa muutoksen tilassa ja se ottaa vaikutteita muista musiikkityyleistä, etenkin populaarimusiikin tyylilajeista. (Pekkilä 2001, 14.)

Suomalainen kansanmusiikki

Musiikkia on ollut Suomessa yli 10 000 vuoden ajan. Musiikki saapui Suomeen muuttaneiden ihmisten mukana jääkauden jälkeen. Tällä musiikilla oli takanaan jo oma historiansa. Vuosituhansien saatossa tämä musiikki muovautui lopulta sääty-yhteiskunnassa kansanlauluksi. 1800-luvulla herrasväki kuvasi kansanlaulu-sanalla rahvaan musiikkia, joka poikkesi heidän musiikistaan eli nykyisin klassisena musiikkina tunnettusta musiikista. Kehityksen jatkuessa 1900-luvulla kansanmusiikkia oli joka kylässä omanlaisenaan ja se kulki kylästä toiseen ihmisen mukana. Osa lauluista ja melodi-oista oli perinteisiä, yleisesti tunnettuja ja muistinvaraisia lauluja, kun taas osa oli paikallisia ja hetkessä improvisoituja. Yksi kansanmusiikin piirteistä onkin, se että kansanlaulut ja soitot muuttuvat soitettaessa sekä ajan mittaan. Vaikka kansanmusiikin ominaispiirteisiin kuuluu muistinvaraisuus, on virsikirjojen ja arkkiveisujen vaikutus siihen ollut suuri. Vaikka vielä tänäkin päivänä soitetaan ja lauletaan sävelmiä, joita ei ole kirjoitettu muistiin, on myös pelimannien nuottikirjoja ollut olemassa jo 1800-luvulla. Kansanmusiikin historiassa viimeisen tuhannen vuoden ajalle hahmottuu kaksi

toisistaan poikkeavaa aikakautta. Runolaulu, itkuvirsi sekä kantele ja muut keskiaikaiset soittimet olivat keskeisessä asemassa vanhemman aikakauden vallitessa. Peli-mannimusiikki, rekilaulun ja muut säkeistölaulut muodostivat uudemman kansanmuusiikin ominaispiirteet. (Asplund, Hoppu, Laitinen, Leisiö, Saha & Westerholm 2006, 11–12.)

Maailmanmusiikki

Maailmanmusiikki terminä keksittiin vuonna 1987 Lontoossa. Muutamit levy-yhtiöt julkaisivat musiikkia afrikkalaisilta, latinalaisamerikkalaisilta ja muilta kansainvälisiltä artisteilta ja huomasivat levykaupoista puuttuvan sopivan nimikkeen tälle musiikkityylille. Maailmanmusiikkia kutsutaan myös etnomusiikiksi ja se sisältää laajasti musiikkityylejä eri maista. Erään määritelmän mukaan maailmanmusiikki sisältää kaikki muut musiikkityylit länsimaista taidemusiikkia sekä jazzin -, popin - ja rockin musiikkityylejä lukuun ottamatta. (Broughton, Ellingham, Muddyman & Trillo 1994, johdanto.) Toisaalta termillä voidaan tarkoittaa maailman musiikillista monimuotoisuutta, joka syntyy maailman eri alueilla ja kulttuureissa. Nämä ns. perinnesäilytykset ovat tulosta hyvin monimutkaisesta fuusiosta ja maailmanmusiikkia ja populaarimusiikkia onkin nykyisin hankala erottaa toisistaan. (Pekkilä 2001, 16.)

3.3 Pop/jazzmusiikin kulmakivet

Jazz

Kuuluisan kitaristin John Scofieldin mukaan jazz lienee ollut yksi merkittävimpiä 1900-luvun musiikkityylejä, ja sen olemassaolo on edellytys tuntemallemme populaarimusiikille (Rolf & Kangas 2007, 11). Jazz sai alkunsa kahden kulttuurin, amerikkalaisen sekä Amerikkaan kuljetettujen afrikkalaisten orjien, yhteentörmäyksestä 1800- ja 1900-luvun taitteessa (Atkins 1997, 6; Rolf & Kangas 2011, 16). Jazzmusiikille ominaisia piirteitä ovat improvisaatio eli soittaminen ilman nuotteja ns. korvakuulolta, swing eli vahvartyminen pohja sekä synkopointi (Nordström 1997, 293; Sutro 2006, 9-10). Jazz eli kulta-aikaansa 1950-luvulla, mutta vaikuttaa musiikkikentällä edelleen

ja esimerkiksi Suomessa järjestetään vuosittain maailmallakin tunnettu Pori Jazz-festivaali (Music Timeline n.d.; Huida, Peltola & Tapio 2014, 7). Jazz koostuu lukuisista eri alatyylilajeista, kuten esimerkiksi swing, bebop, free jazz ja fuusio (Rolf & Kangas 2011, 6–7).

Blues

Blues on Amerikkaan tuotujen afrikkalaisten orjien musiikkia (Bekker, Jr. 1994, 8). Sitä, kuinka kauan bluesia on laulettu tai soitettu, ei tiedetä, mutta jälkiä on kyetty jäljittämään ainakin 1800-luvun loppuun (Bekker, Jr. 1994, 8; Väkevä 2002). Blues sai afrikkalaisilta pentatoniset melodiat, polyrytmiikan sekä kysymys-vastaus rakenteen, jossa esilaulaja laulaa kysymyksen, johon muut kuorossa vastaavat. Afrikkalaisten orjien bluesille oli ominaista myös harmonian puuttuminen. (Tabell n.d.) Bluesin muoto alkoi vakiintua 1900-luvulla, jolloin se löysi 12-tahtisen muotonsa sekä länsimaisen modaliteetin. Myös bluesista löytyy alatyylilajeja, kuten esimerkiksi country blues, vaudeville blues ja piano blues. (Väkevä 2002.)

Rock ja Pop

Rockin syntyyn vaikuttivat omilta osiltaan niin blues kuin jazzkin. Tämäkin musiikkityyli sai alkunsa Amerikassa. (Heatley & Laine 2010, 12.) Kuitenkin eniten tähän rock´n´rollinakin tunnettuun musiikkityyliin vaikuttivat afroamerikkalaisten blues ja amerikkalaisten perinteinen country. Rockin myötä nuorisokulttuuri sai vahvistusta ja uutta olivat myös sähköiset soittimet, joista erityisasemaan nousi sähkökitara. (Heatley & Laine 2010, 12, 14.) Useimmiten rock koetaan yksinkertaiseksi musiikiksi ja siinä vallitsee rytmien, melodien ja harmonien selkeys. Myös rytmisten, melodisten ja harmonisten ideoiden toisto on rock-kappaleille yleistä. (Casal 2015.) Vuosikymmenten saatossa rockin reunat ovat hioutuneet ja näin uusia alalajeja on syntynyt ja syntyy edelleen huimasti (Buckley, Duane, Ellingham & Spicer, 1999, johdanto; Heatley & Laine, 2010, 11). Beatlesin ja Rolling Stonesin myötä syntyi 1960-luvun

alussa uusi musiikkityyli, nimeltään pop. Popmusiikin ja rockmusiikin raja on usein hyvinkin häilyvä. Tästä johtuen on rockin ja popin maailmassa on lukuisia eri tyylilajeja sekä niiden yhdistelmiä. (Nordström 1997, 304; Heatly & Laine 2010.)

4 Lastenmusiikki

Jos musiikki jo itsessään on terminä vaikea määritellä, ei lastenmusiikillekaan käsitteenä löydy selkeää tai suoranaista selitystä. Musiikin olemusta ovat tutkineet filosofit kautta aikojen, eikä yksiselitteistä vastausta ole löytynyt. Joka tapauksessa musiikin ajatellaan olevan osa ihmisenä olemista sekä kuuluvan inhimilliseen kulttuuriin olemuksellisesti. (Torvinen & Mantere 2007, 15.) Lastenmusiikkia ei kuitenkaan voi määritellä tyylilajiksi tai genreksi, vaan kuten kaikki musiikki, on lastenmusiikkikin kulttuurinen ilmiö (Häyrynen 2010,10; Torvinen & Mantere 2007, 35). Maailmassa on monia eri kulttuureja ja näin ollen myös erilaisia musiikin muotoja, mikä näkyy myös lastenmusiikissa (Torvinen & Mantere 2007, 35). Voimme olettaa esimerkiksi afrikkalaisen lastenmusiikkikulttuurin olevan hyvin erilaista verrattuna suomalaiseen lastenmusiikkikulttuuriin.

4.1 Suomalaisen lastenmusiikin historiaa

Lastenmusiikin historiaa on tutkittu Suomessa erittäin vähän, esimerkiksi musiikkitietosanakirjoissa ja musiikinhistorian yleisesityksissä se mainitaan hyvin suppeasti (Häyrynen 2010, 10). Tutkimusten vähäisyys ihmetyttää, sillä lastenmusiikin kulutus on varsin runsasta (Leppänen 2010, 71). Itse lapsuuskin elämänvaiheena tunnistettiin sekä tunnustettiin vasta 1800-luvun lopulla. Ennen tätä lapsuusajan ajateltiin olevan valmistautumista aikuisuuteen, ja lapset saivat puutteellisen aikuisen kohtelun. (Häyrynen 2010, 34.)

Häyrynen (2010) toteaa *Aika laulaa lapsen kanssa -polkuja lastenmusiikin historiassa* -teoksen suomalaista lastenmusiikin historiaa käsittelevässä artikkelissa, että suomalaisen lastenmusiikin juuret voidaan jakaa kansanperinteeseen sekä kirkkolauluun. Suomalaiseen kansanperinteeseen kuuluvien kehtolaulujen perinne ulottuu jopa keskiajalle saakka. (Häyrynen 2010, 35.) Perinteisesti äidiltä lapsille periytyvien kehtolau-

lujen juuret ovat tärkeä osa suomalaista lastenmusiikin historiaa. Vaikka emme ymmärtäisikään laulun sanojen merkityksiä, laulamme niitä edelleen, kuten esimerkiksi Tuu tuu tupakkarulla (Vilén ym., 2006, 503).

Keskiajalta 1900-luvulle

1500-luvulla julkaistiin *Piae cantiones* -kokoelma, joka sisälsi hurskaita teinilauluja. Näitä lauluja oppisäätyteinit kiersivät laulamassa ympäri Suomea lauluretkillään. *Piae cantiones* -kokoelman lauluista välittyy renessanssihumanismin tapakasvatus ja laulujen sisällöt kertovat aikansa koululaisten elämästä ja laulamisesta. (Häyrynen 2010, 35–36.) Lapsille suunnatussa musiikissa alkoi jo varhain näkyä oikean ja väärän sekä hyvän ja pahan erottaminen, sillä 1600-luvulla lasten laulamat laulut olivat joko aikuisten lauluja tai niiden jäljitelmiä. Tuon ajan lastenmusiikki oli enemmänkin maallista kansalaiskasvatusta kuin kirkon opetusta, vaikka tavoitteet eivät useimmiten paljonkaan eronneetkaan toisistaan. (Häyrynen 2010, 36.)

1600-luvulla tapahtunut uskonpuhdistus muutti suomalaisten lasten kasvatusta ankarammaksi, mutta toisaalta lisäsi laulun merkitystä heidän koulutuksessaan. Suomalaisen koululaulun historiaa kartoittaneen Reijo Pajamon mukaan 1700-luvulla soitinmusiikki alkoi vallata tilaa, ja näin laulumusiikin asema heikkeni. Musiikin merkitys kasvatustyössä oli suuri. Ensimmäiset tallennetut lastenlaulut painoi, eli tuon ajan termin mukaan ”pränddäsi”, vuonna 1797 Jacob Zidén. Kyseisten laulujen nimet olivat: 1. Opi, kulta Lapseni, 2. Koskas nyt peittelit sian, 3. Lapsi kulta! Tiedä se ja 4. Älä pelkä outoa. Nämä valistushenkiset laulut käsittelivät ajan termien mukaisesti: 1. heräämistä aamulla, ja ylösnousemista, 2. ruumiin holhoamista, 3. jumalisia ajatuksia, herämisen ja ruumiin holhoamisen alla sekä 4. terwehtämises. (Häyrynen 2010, 36.)

Näiden ensimmäisten painettujen lastenlaulujen myötä 1800-luvun Suomessa alkoi painetun lastenmusiikin aikakausi (Häyrynen 2010, 37). Romantiikan aikakaudelle oli ominaista kansallisuusaate ja se näkyi myös lastenmusiikissa yleissivistävän koulutuksen uudistamisen ohella (Sibelius-Akatemia 2015; Häyrynen 2010, 37). 1800-luvun alussa myös kuorolaulu teki tuloaan suomalaiseen kansalliseen ihanteeseen Saksan ja Ruotsin kautta (Häyrynen 2010, 37).

Zacharias Topelius uudisti lastenkulttuuria 1840-luvulta lähtien julkaisemillaan satuilla ja runoilla. Topeliusta pidetäänkin suomalaisen lastenkulttuurin perustajajahmona, jonka tuotannossa näkyi ajalle moderneja ajatuksia sekä lapsuudesta, että kasvatuksesta. (Häyrynen 2010, 38; SLS n.d.) Hänen satukokoelmassaan on sekä runo-
muotoisia, että suorasanaista teoksia, ja tuotannosta löytyviä satuja, runoja, lauluja ja satunäytelmiä on yhteensä noin 230 (SLS n.d.). Jyrkkä moralismi karsiutui Topeliuksen kirjoitusten myötä lastenkulttuurista. Esimerkiksi näytelmissään hän ei ajatellut lapsia pelkiksi katselijoiksi, vaan myös näyttelijöiksi, joiden ei ollut tarkoitus vain näytellä vaan myös leikkiä näytelmää. (Häyrynen 2010, 38; SLS n.d.)

1800-luvulla kansallisuusaatteeseen liitettiin vahvasti tulevaisuuteen suuntautunut toiminta ja näin ollen lapsille suunnattu kulttuuri alkoi nousemaan esiin. Ennen romantiikan aikakautta Suomessa syntyi vain vähän lastenmusiikkia säveltäjien ja runoilijoiden sekä järjestelmällinen musiikkikasvatuksen puuttumisen vuoksi. (Häyrynen 2010, 28.)

Koululaulun vaikutukset

Suomen kansakoulun isäksikin kutsuttu Uno Cygnaeus oli uudistamassa kansakouluasetusta vuonna 1866. Cygnaeus osaltaan vaikutti musiikin ja laulun opetukseen kansakoulussa, koska musiikilla oli tärkeä asema hänen koulutusajattelussaan. Näin koululaulu tuli isoksi osaksi suomalaista identiteettiä ja kansallishenkeä. (Häyrynen 2010, 40.) Cygnaeus toi Suomeen Friedrich Fröbelin varhaiskasvatusta uudistavaa ajattelua, jossa laulu liittyi usein toimintaan, leikkeihin ja liikuntaan (Turja 2010; Häyrynen 2010, 40.)

Vuonna 1858 Heinrich Wächter, viipurilainen urkuri ja laulunopettaja, toimitti ensimmäisen koululaulukirjan nimeltään *Samling af valda sångstycken, för Gymnasier, Real, Elementar- och Frunstimmers- skolor*. Kirja koostui Wächterin, sekä muutaman muun säveltäjän tekemistä suomalaisista lauluista, enimmäkseen saksalaisesta ja ruotsalaisesta biedermeier-romantiikasta ja joistakin kansallisesti suuntautuneista kappaleista. Ennen tätä oli kouluissa pulaa lapsille sopivista laulumateriaaleista sekä laulunopettajista. Myös kuntien haluttomuus uudistuksia kohtaan vaikutti hidastaen kansa-

koulujen yleistymiseen 1800-luvun lopulla. Kaiken kaikkiaan Wächter toimitti kymmenisen koululaulukirjaa, joissa suomenkieli ja uudet sävellykset lisääntyivät myöhemmissä painoksissa. Myöhemmin koululaulukirjoja ilmestyi tiiviiseen tahtiin, ja vuonna 1871 ilmestyi ensimmäisen varhaiskasvatukseen suunnattu laulukirja Lastentarhan lauluja, jonka toimitti E.A. Hagfors. (Häyrynen 2010, 41.)

Koululaulut sinällään eivät olleet yhtä kuin lastenmusiikki, mutta koulujen musiikin tarpeen vuoksi sekä kansallisen paineen alla suurin osa 1800- ja 1900-luvun taitteessa sävelletystä lastenmusiikista on tehty sopivuutta kouluihin silmällä pitäen. Toisin kuin minkään muun Suomen historian vaiheen lastenmusiikki, kansallisromanttisen ajan lastenmusiikki sävellettiin kasvattamisen ja suojelemisen ohella ilahduttamaan lapsia. (Häyrynen 2010, 45.)

P.J. Hannikainen on yksi tunnetuista 1800- ja 1900-luvun taitteen koululaulusäveltäjistä, jonka sävellyksiä lauletaan tänäkin päivänä lastenlauluina, kuten esimerkiksi Oravan pesä. Myös Hannikaisen pojat, Väinö ja Ilmari, olivat merkittäviä lastenmusiikinsäveltäjiä. (Nurmes n.d; Häyrynen 2010, 46.) Muita 1900-luvulla vaikuttaneita merkittäviä lastenmusiikin säveltäjiä olivat mm. R. Raala (oikealta nimeltään Brendt Sarlin), Juhani Pohjanmies, Heikki Klemetti sekä Erkki Melartin. Näistä ensimmäisenä mainitun R. Raalan tuotantoon kuuluu yhteensä noin kuusisataa lastenlaulua, joista kuuluisin lienee Imme Hellénin tekstiin sävelletty Joulukirkkoon (Kello löi jo viisi). Tämä kansallisromanttinen aikakausi ulottui 1800-luvun puolivälistä toiseen maailmansotaan saakka. (Häyrynen 2010, 48–51.)

Lastenmusiikin viihteellistyminen

Angloamerikkalaisen viihde- sekä elokuvamusiikin vaikutteet alkoivat näkyä myös lastenmusiikissa 1920- ja 1930-luvuilla. Tämän aikakauden yksi kuuluisimmista lastensäveltäjistä, Georg eli ”Jori” Malmstén, luonnehti laulujaan pienoismusikaaleiksi, vaikakaan niiden lapsikuva ja asenteet eivät juurikaan poikenneet perinteisestä kotimaisesta lastenmusiikista. (Häyrynen 2010, 51–52; Krokfors 2010, 76.) Hän kutsui musiikkisatujaan ”storeiksi” (stori), joista rakastetuimmat syntyivät hänen omien lastensa lapsuuden aikaan. (Krokfors 2010, 78–80.) Hänen tunnetuimpia sävellyksiään

ovat mm. Sairas karhunpoika, Nukku-Matti, Mikkihiiri merihädässä, Jänöjussin mäenlasku, Lasten liikennelaulu sekä Neljä kissanpoikaa. Esimerkiksi Sairas karhunpoika syntyi Malmsténin pojan, Olen, ollessa lapsena usein sairas. Malmstén äänitti Suomen ensimmäisen lastenlevyn, jolla säestäjänä oli kokonainen orkesteri. Tämä kuvastaa hänen ajatustaan siitä, että hän halusi tarjota levyillään lapsille parasta. Tällä ajatuksellaan Malmstén loi pohjan ja esikuvan suomalaisille lastenlevyille. (Krokkfors 2010, 77–81.)

Toinen suomalaisen populaarikulttuurin merkittävä henkilö on Tapio Rautavaara, jonka ura kesti kolme vuosikymmentä. Rautavaaran panos lastenmusiikkiin ei ehkä ollut määrällisesti suuri, mutta sitäkin merkittävämpi, sillä hän jätti jälkensä suomalaiseen lastenmusiikkiin säveltämällä yhden kaikkien aikojen tunnetuimman lastenlaulun, Sininen uni. Rautavaara levytti tämän lastenlauluklassikoksi nousseen laulun vuonna 1952. Laulun merkittävyyttä lisää myös se, että tuohon aikaan Suomessa ei juurikaan uutta lastenmusiikkia tehty. Kuten Sairas karhunpoika, myös Sininen uni on saanut inspiraationsa säveltäjän omasta lapsesta. Rautavaaran tytär Marja luki ääneen Nukku-Matti -nimistä runoa ja tämän kuultuaan Rautavaara sävelsi Sinisen unen. (Nissilä 2010, 94.) Sininen uni on sävelletty P. Mustapään kirjoittamaan runoon, jonka nimi vaihdettiin sävellyksen myötä Siniseksi uneksi Rautavaaran pyynnöstä (Nissilä 2010, 94; Vuoristo 2003, 93). P. Mustapää on taiteilijanimi, jota käytti runojensa yhteydessä akateemikko Martti Haavio (Haavio Martti n.d.).

Sodan vaikutukset

Kun 1900-luvun alussa suomalaisuusliikkeen asenteet kovenivat, alkoi isänmaallisuus kuulua myös lastenlauluissa. Ymmärrettävästi myös sota-aiheet hiipivät lastenlauluihin. (Häyrynen 2010, 51–52.) Nuorisoa haluttiin valmistella sotiin myös musiikin välityksellä, mikä näkyi esimerkiksi Jean Sibeliuksen Victor Rydbergin sanoihin säveltämässä Ateenalaisten laulu-kappaleessa. Laulussa lauletaan urhoollisesta isänmaan puolesta taistelemisesta ja kuolemista. (Häyrynen 2010, 52; Norssin historia n.d.)

1950-luvulta 1980-luvulle

Toisen maailmansodan jälkeen kansallisromanttinen ideologia alkoi väistyä taidehanteista, mikä näkyi myös lastenmusiikkikulttuurissa. 1950-luvun jälkeen lastenmusiikkikulttuuriin, kuten kulttuuriin ylipäätään vaikutti suuresti myös Suomen teollistuminen sekä kaupungistuminen. Tämän seurauksena maalaiselämään kuuluneet luonnon ihailu ja eläinaiheet saivat myyttillisemmän merkityksen. (Häyrynen 2010, 126.) Luonto ja eläimet ovatkin kautta aikain olleet suosittuja lastenlauluaiheita (Henriksson 2010, 86).

1970-luvun alussa syntyi lastenlaulukulttuuriin uusi lapsilähtöinen asenne, jolla kritisoitiin lasten holhoamista ja luovuuden rajoittamista. Tämä uusi asenne näkyy esimerkiksi vuonna 1970 julkaistulla Iso mies ja keijukainen levyllä, jonka sisältö painottuu lasten tarvitsemien virikkeiden monipuolisuuteen. Levyä ei kokonaisuutena voi kategorisoida yhteen musiikkityyliin, vaan se sisältää useita eri musiikkityylejä kuten taidelauluja, romaniperinteen mukaisia lauluja sekä lastenrokkia. (Häyrynen 2010, 131.) Tässä uuden lastenmusiikin läpimurrossa olivat vahvasti mukana myös jazzmuusikot. Ensimmäisten joukossa jazzin toi lastenmusiikkiin Eero Koivistoinen vuonna 1971 ilmestyneellä Muusa ja Ruusa -levyllään, joka oli sävelletty Kirsi Kunnaksen lastenrunoihin. (Häyrynen 2010, 132; Äänitetietokanta n.d.)

Jazzin lisäksi lastenmusiikin tekijät ottivat vaikutteita mm. taidemusiikista, afroamerikkalaisesta rytmimusiikista sekä erilaisista etnisistä musiikeista. Lastenmusiikin tyyli muutos tapahtui rinnakkain suomalaisen populaarimusiikin kehityksen kanssa. Tämän kehityksen myötä myös soitinvalikoima laajeni lastenmusiikissa. Moderni studio-tekniikka mahdollisti sähköisen äänen muokkauksen ja erilaiset äänitehosteet. Uusi lastenmusiikki sai hyvän vastaanoton ja 1970-luvun aikana julkaistiinkin runsaasti lastenlevyjä. 1980-luvulle tultaessa suosio alkoi hiipumaan ja kaupallinen nuorisomusiikki valloitti yhä pienempien lasten maailmaa, mistä johtuen lastenmusiikkitarjonta väheni. (Henriksson 2010, 156–157.)

Soitinmusiikki

Laulettuun laulun ohella myös soitinmusiikilla on sijansa Suomen lastenmusiikin historiassa. Soitinmusiikin taideperintöä on vaalittu lähinnä musiikkioppilaitoksissa. Kouluissa musiikinopetus keskittyi ennen 1970-lukua lauluun ja kouluissa olikin oppiaine nimeltä laulu musiikin sijaan. Suomalaiset säveltäjät sävelsivät laulumusiikin lisäksi myös soitinmusiikkia lapsille. Esimerkiksi Erkki Melartin sävelsi Topeliuksen Prinsessa Ruusunen-näytelmän, josta klassikoksi on noussut Häämarssi, tosin ei niinkään lastenmusiikin saralle, vaan vihkitilaisuuksiin. (Häyrynen 2010, 52.)

Hengellinen lastenmusiikki

Vaikkakaan lasten hengellisten laulujen ja virsien kehitystä ei juurikaan Suomessa ole tutkittu, on kirkkolaululla oma merkityksensä suomalaisen lastenmusiikin historiassa (Hirvonen 2009, 9; Häyrynen 2010, 35). Ajan lapsikäsitteellä, käsityksellä lapsuudesta sekä kristillisen uskon opetuksen tavoitteilla on aina ollut vaikutuksensa hengellisten lastenlaulujen syntymiseen ja niiden sisältöön. 1800-luvulla lapsuus nähtiin matkana aikuisuuteen. Vuonna 1824 julkaistussa virsikirjaehdotelmassa olikin lapsille nimetty vain kaksi virttä ja vuoden 1836 virsikirjaehdotuksessa lasten virsien määrä oli noussut neljään. 1800-luvun puolivälissä kirkon antama kansanopetus heikentyi. Suomessa alkoi syntyä aatteellista ja yhteiskunnallista liikehdintää, joka synnytti arvostelua kirkkoa ja kristillistä uskoa kohtaan. Kristillinen kirkko vastasi arvosteluun kehittämällä ja voimistamalla lapsille suunnattua pyhäkoulutyötä. (Hirvonen 2010, 60–61.)

1900-luvulle tultaessa lapsen asema yhteiskunnassa kohentui ja ymmärrys lapsen kokonaisvaltaisesta kehityksestä kasvoi. Pyhäkoulutoiminta ja näin myös lapsille ja nuorille suunnattu kirkollinen toiminta lamaantui 1900-luvun sotien aikana. Sotien jälkeen toimintaan kaivattiin uudistusta ja näin ollen toivottiin myös uusia, lasten elämänpiiriin liittyviä lauluja. Vuonna 1945 Suomen pyhäkouluyhdistys julkaisi Lisävirsiä lapsille -laulukirjan. 1950-luvulla nuorisokulttuuri muuttui ja lapset irtaantuivat vanhemmistaan sekä heidän ajatusmaailmastaan, minkä vuoksi pyhäkoululaisten ikä alentui. Tämä otettiin huomioon vuonna 1953 julkaistussa Pyhäkoululauluja -laulukir-

jassa antamalla perheen pienimmille oma osastonsa. Näissä pienille lapsille suunnatuissa lauluissa oli huomioitu lapset äänialan, yksinkertaisempien melodioiden ja sanojen, sekä leikkisyyden avulla. Hengellinen musiikki ei ottanut vaikutteita muun lastenmusiikin tavoin esimerkiksi elokuvamusikista, vaan pysyi perinteisenä ja virsimäisenä pitkään. (Hirvonen 2010, 60–61, 65.) Tänä päivänä lapsille on oma 170 laulua sisältävä Lasten Virsi -virsi (Seurakuntien lapsityö keskus n.d).

Lastenmusiikki äänitteillä

Lastenmusiikilla on pitkä historia äänilevytuotannossa. Suomessa äänilevyjä alettiin tehdä vuoden 1904 jälkeen, mutta äänilevyjen myynti yleistyi vasta 1920-luvun lopulla, milloin levy-yhtiöt innostuivat myös lastenmusiikin äänittämisestä. Tuohon aikaan äänilevyjen äänittäminen Suomessa oli haastavaa, sillä studioita ja levytehtaita ei ollut. Levyjä matkustettiin äänittämään ulkomaille. Toisen maailmansodan jälkeen syntyi uusia levy-yhtiöitä ja levyjä ryhdyttiin äänittämään myös Suomessa, mikä helpotti uusien ideoiden kokeilemistä. Tämän myötä myös lapset pääsivät laulamaan yhä useammin levyille. Ensimmäiset soivat kuvakirjat ilmestyivät 1950-luvun alussa ja 1960 ilmestyi levymarkkinoille uutuus Ruotsista. Kyseessä oli äänilevy, jonka mukaan ostaja sai levysoittimen päälle asetettavan peililaitteen, joka levyn pyöriessä heijasti kuvasarjaa laulun tahdissa. (Gronow 2010, 100–103.)

Seuraava läpimurto äänilevyjen myynnissä tapahtui 1960-luvun lopulla, jolloin tärkeimmäksi levyformaatiksi nousi LP-levy, aiemman savikiekon tilalle. Tämä uusi formaatti mahdollisti jopa kahdenkymmenen kappaleen äänittämisen samalle levyille, mistä syntyi uusia mahdollisuuksia myös lastenmusiikin tekemiselle. Moderni lastenmusiikki lähti nousuun LP-levyformaatin läpimurron myötä, mistä hyvänä esimerkkinä jo aiemmin mainittu vuonna 1970 julkaistu Pekka Jalkasen ja M.A. Nummisen Iso mies ja keijukainen. Levy sisälsi kokoelman uudenlaisia lastenlauluja. (Gronow 2010, 104.)

C-kasetti, jonka etuna oli sen helppokäyttöisyys, ilmestyi LP-levyn rinnalle 1980-luvulla. Lapset pystyivät käsittelemään kasetteja itse, eikä niiden toistoon tarvittavien laitteiden hinta ollut mahdoton. Kasetit sekä niiden soittimet olivat helposti mukana kuljetettavia. (Krokfors 2010, 169.) CD-levy korvasi C-kasetin 1990-luvulla, sillä se oli

vielä helppokäyttöisempi sekä äänenlaadultaan parempi. Aiemmin julkaistuja klassikkolastenlevyjä alettiin uudelleen julkaista CD:nä. Lastenmusiikkia julkaistiin niin C-kasettina, CD-levynä, kuin LP-levynäkin 90-luvun aikana, kunnes 2000-luvulla internet alkoi syrjäyttää näitä kaikkia formaatteja. (Tolonen 2010, 220.)

Lastenmusiikki televisiossa

Televisio yleistyi Suomessa 1960-luvun aikana ja jo tuolloin televisiossa näytettiin lapsille suunnattuja ohjelmia. Esimerkiksi 1968–1974 TV2:n kestohittinä oli Tenavatuokio, joka sisälsi musiikkia. (Eilen, Tänään ja Huomenna 2005; Salo 2010, 205.) Vuonna 1977 TV2 kanavalla käynnistyi klassikoksi muodostunut Pikku Kakkonen, jota näytetään televisiossa tänäkin päivänä (Ylen historia 2015; Yle Areena Tv 2016). 80-luvulla television suuri merkitys markkinoinnissa ymmärrettiin ja se onkin toiminut monen lastenmusiikkiyhtyeen ponnahduslautana (Salo 2010, 206).

Röllä on kiistatta eräs rakastetuimmista televisiohahmoista. Röllin on luonut näyttelijä Allan ”Allu” Tuppurainen, jolla oli Röllin syntyessä takanaan jo pitkä teatteriura. Vuonna 1984 Tuppurainen lähetti C-kasetillisen peikkolauluja TV2:n toimitukseen, mistä sai alkunsa pitkä televisiotuotanto. Röllin seikkailuja on televisiossa nähty vuodesta 1985 alkaen ja jaksoja on tehty yhteensä 54. (Salo 2010, 208.) Tuppurainen on itse sekä kirjoittanut, että ohjannut Röllä ja säveltänyt siihen paljon musiikkia. (Tolonen 2010, 216.)

Toinen 1980-luvulta alkaen lapsia viihdyttänyt lastenmusiikkiohjelma on Gommi ja Pommi. Nämä suosittu eläinhahmot Gommi-jänis ja Pommi-kissa seikkailivat ensimmäisen kerran televisiossa vuonna 1988 kolmannen Pemmi-mielikuvitushahmon kanssa, mutta vakiintuivat lopulta duoksi vuosina 1991–1992. Pommin ja Gommin seikkailut -sarjaa nähtiin televisiossa 31 osan verran. (Henriksson 2010, 162.) Hahmojen taustalla ovat taidealan moniosaajat Mauri Antero ”M.A.” Numminen (Gommi) sekä Heikki ”Pedro” Hietanen (Pommi) (Jalkanen 2010, 158). Gommi ja Pommi esiintyvät edelleen duona (Gommi & Pommi 2014).

Vuonna 1989 alkoi Riitta ja Ti-Ti Nalle -lasten musiikkiohjelma pyöriä Pikku Kakkosessa viihdyttäen perheen pienimpiä Pikku Kakkosessa aina vuoteen 1998 saakka. Ti-

Ti Nallen seikkailut ovat musiikkileikkikoulun- ja lastentarhaopettaja Riitta Korpelan käsialaa. Musiikkileikkikoulumaisuus näkyi ohjelman ensimmäisissä jaksoissa. (Krokkfors 2010, 202.) Televisio-ohjelman lisäksi Riitta & Ti-Ti Nalle keikkailevat erilaisissa tilaisuuksissa (Riitta & Ti-Ti Nalle 2016).

Myös Satu Sopanen & Tuttiorkesteri nousi suomalaisten tietoisuuteen Pikku Kakkosen myötä. Yhtye oli perustettu jo vuonna 1989, jolloin se käytti nimeä Mukaralla. Mukaralla -yhtye esiintyi Pikku Kakkosen leikkipuiston avajaisissa ja pian avajaisten jälkeen Sopanen sai roolin Pikku Kakkosesta. Vuonna 1998 Satu Sopanen & Tuttiorkesteri saivat Pikku Kakkoseen oman ohjelman nimeltä Huvitutti. Huvitutti pyöri Pikku Kakkosessa aina vuoteen 2002 saakka. (Mononen 2010, 214.) Viimeisin Satu Sopanen & Tuttiorkesterin luotsaama lastenmusiikkiohjelma on Lauludiplomi, jonka tavoitteena on laulattaa ja leikittää alakoulun pienimpiä oppilaita palauttaen mieliin koululauluperinteitä sekä yhteismusisoinnin riemua (Mononen 2010, 215; Yle Areena Tv n.d). Yhtye keikkailee aktiivisesti edelleen ja vuonna 2008 ilmestynyt Tuttirallaa -albumi on palkittu Emma-palkinnolla (Mononen 2010, 2015; Satu Sopanen & Tuttiorkesteri n.d).

4.2 Tämän päivän lastenmusiikki ja siinä ilmenevät musiikkityylit

1980-luku oli lastenmusiikkiyhtyeiden syntymisen aikaa. Pentti Rasinkankaan perustama lastenmusiikkiyhtye Ohilyönti aloitti toimintansa vuonna 1986. Yhtyeelle on ominaista käyttää ja yhdistellä kansanmusiikkivaikutteita, jazzin- sekä maailmanmusiikin elementtejä. Ohilyönti -yhtye käyttää musiikissaan pääosin akustisia soittimia sekä esiintyy niin Suomeksi kuin Ruotsiksikin. Pentti Rasinkangas & Ohilyönti palkittiin lastenkulttuurin valtionpalkinnolla vuonna 1995. Rasinkangas oli myös perustamassa Lastenmusiikkiorkesteri Loiskista vuonna 2000 toimien pitkään sen taiteellisenä johtajana. (Tolonen 2010, 198–199.)

Toinen pitkänlinjan lastenyhtye Fröbelin palikat on saanut alkunsa vuonna 1987, jolloin yhtye esitti pääasiassa perinteisiä laululeikkejä usein sovituksin. Sittemmin yhtyeelle on kehittynyt omaleimainen ote musiikin tekoon yhdistelemällä rockia leikkiin

ja liikuntaan. Fröbelin palikat-yhtye koostuu neljästä musisoivasta lastentarhaopettajamiehstä. (Kapiainen 2010, 226.) Yhtye on ollut erittäin tuottelias ja levyttänyt yhteensä yhdeksän levyä sekä yhden kokoelmalevyn sekä lisäksi keikkaillut ja keikkaalee edelleen aktiivisesti. (Fröbelin Palikat N.d.) Fröbelin Palikoilla on ollut merkittävä rooli rockin näkyvyydellä 90-luvun lastenmusiikissa. (Kapiainen 2010, 226).

Vuonna 1994 kaksi lastentarhanopettajaksi opiskelevaa miestä, Matti Pollari ja Kimmo Ojala, perustivat Tohtori Orff & Herra Dalcroze-nimisen yhtyeen. Duo täydentyi trioksi vuonna 1996 Hannu Sepposen liityttyä joukkoon. Esittämänsä kappaleet yhtye säveltää yhteistyönä ja soitinrepertuaari heillä on laaja, sillä soittimia yhtyeestä löytyy puhaltimista hiekkasankoon sekä huuliharpusta nyckelpulikkaan. Yhtyeen oma-leimaisuus piileekin siinä, että he käyttävät tavallisten soittimien lisäksi myös erikoisempia soittovälineitä, kuten tiskiharjaa, avaimia sekä tietokoneen näppäimistöä. Yhtye vaikuttaa niin kansanmusiikki- kuin rockpiireissäkin, sillä se tunnetaan niin Kaustisen kansanmusiikkifestivaalin, kuin Ilosaari- ja Provinssirockin esiintyjänä. (Tolonen 2010, 228–229.) Vuonna 2011 yhtye otti virallisesti käyttöön Orffit lempinimensä (Orffia aloittelijoille 2016).

Toinen rockia rohkeasti jopa metallimusiikkiin ja jazziin yhdistelevä lastenmusiikkiryhtye Kengurumeininki perustettiin 1996. Yhtye on ehtinyt keikkailla jo tuhansien keikkojen verran sekä levyttää viisi levyä. (Koppinen 2010, 232.) Samana vuonna perustettiin lastenrock-bändi Jytäjyrsijät, joka soittaa vauhdikasta ja aitoa rockia, aina rockabillystä hevimusiikkiin saakka. Levyjä yhtye on tehnyt viisi. Jytäjyrsijät erottuvat lastenmusiikkitarjonnasta kaksikielisyydellään, sillä he esiintyvät sekä suomeksi, että venäjäksi. (Me Jytikset N.d; Musa N.d.) Vielä pidemmälle tyylisidonnaisuuden lastenmusiikkitarjonnassa on vienyt Hevisaurus-yhtye. Vuonna 2009 perustettu Hevisaurus soittaa nimensä mukaisesti 80-luvun hard rockia ja vielä raskaammaksi kutsuttua klassista metallimusiikkia. Vaikka yhtye ei sinällään leikitä lapsia keikoilla, ovat dinosauruspuvuissa esiintyvät saurukset saavuttaneet huiman suosion. (Koppinen 2010, 233.) Yhtye on julkaissut kuusi albumia ja palkittu paras lastenlevy Emmalla (Hevisaurus n.d).

Uuden tuulahduksen lastenmusiikin kentälle toi vuonna 2006 ensimmäisen Paukkumaissi-nimisen levynsä julkaissut Paukkumaissi-yhtye, joka tosin oli perustettu jo vuonna 2000. Levy koostui rennonletkeästä reggae-vaikutteisesta lastenmusiikista.

Yhtye voitti levyllään Emma-palkinnon, ei kylläkään Lastenalbumikategoriassa, vaan ääni- ja kuvatalennetuottajien menestyneille levyille jakaman palkinnon. Yhtyeeltä on ilmestynyt yhteensä kolme levyä ja sen musiikissa on kuultavissa reggaen, soulin, hip hopin ja afrobeatin vaikutteita. (Koppinen 2010, 233.) Juurevaa rytmimusiikkia soittava Herra Heinämäen lato-orkesteri sai alkunsa vuonna 1999. Yhtyeen keskiössä ovat orkesterin musiikkia sanoittavan sanoittajan, Heikki Salon, kekseliäät sanat. (Koppinen 2010, 233; Herra Heinämäen lato-orkesteri n.d.)

Ipanapa Records-levymerkki syntyi 2000-luvun puolivälin jälkeen, kun kaksi musiikki-bisneksessä toiminutta ystävää ja isää halusivat lastenmusiikin tekoon yhtä suurta intohimoa ja panosta, kuin aikuisten musiikkiinkin. Levymerkin filosofiana on, että lapsille tulisi tehdä mahdollisimman korkeatasoista musiikkia. Ipanapa Records levyillä lastenlauluja esittävätkin suomen eturivin laulajat ja lauluntekijät eri musiikkityylejä edustaen. Ensimmäinen Ipanapa Recordsin levy, Ipanapa 1, julkaistiin syksyllä 2007 tuottajanaan levytuotannossa menestynyt Lasse Kurki. Kurki halusi levyille mukaan mahdollisimman laajan skaalan erilaisia musiikkityylejä ja levyiltä löytyykin niin Palefacen räppäystä, Maija Vilkkumaan rajua rokkausta kuin Tuure Kilpeläisen laulantaakin sekä useita muita eturivin artisteja. Artistit huolehtivat itse esittämiensä laulujen tekemisestä, mutta Ipanapa Records vaati lauluilta lapsenomaisuutta ja hyviä tarinoita jättäen kuitenkin tilaa omille oivalluksille. Lasse Kurki tuotti Ipanapa Recordsille vielä kaksi levyä: Ipanapa 2 joka julkaistiin jouluna 2008 ja Ipanapa liikenteessä vuonna 2009 yhteistyössä liikenneturvan kanssa. Samana vuonna julkaistu Ipanapan iltalaulut palkittiin vuoden 2009 parhaan lastenlevyn Emmalla. Ipanapa Records on julkaissut muitakin kuin Ipanapa-lastenmusiikkilevyjä, kuten esimerkiksi kaksi levyä Paukkumaissi-yhtyeeltä. (Koppinen 2010, 230–231.)

2000-luvun lastenmusiikissa kuuluu lähes kaikki musiikin genret, kuten aikuisten musiikissakin. Lastenmusiikkiin on tarttunut useampikin eturivin artisti niin pop-, rock-, jazz- kuin kansanmusiikkigenrestä ja uusia lastenmusiikkiyhtyeitä syntyy yhä. Musiikkia toteutetaan entistä laadukkaammin ja ajatus siitä, että lapsille tulee tarjota vain parasta, näyttää ja kuulostaa juurtuneen suomalaisen lastenmusiikkikulttuuriin (Koppinen 2010, 230–232).

5 Tutkimus ja tiedonhankinta

Aiheen rajaaminen on tutkimuksen kannalta tärkeää. Rajauksella tarkennetaan mitä aiheesta halutaan tietää tai mitä siitä halutaan osoittaa (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 81). Tämän tutkimuksen aiheen rajaaminen oli alussa haastavaa, sillä aihe koskettaa laajaa musiikillista kenttää. Koska tämä tutkimus on opinnäytetyö, aiheen laajuuden vuoksi oli huomioitava, että aihe pysyy opinnäytetyöhön osoitetun työmäärän sekä resurssien rajoissa. Kun tutkimusongelman rajaaminen saatiin valmiiksi, tutkimuskysymykset selkeytyivät seuraavaan muotoon:

1. Millaisia mielipiteitä suomalaisilla varhaisiän musiikinopettajilla on eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa?
 - Koetaanko eri musiikkityylien välillä tärkeyseroja?
2. Miten varhaisiän musiikinopettajat ottavat musiikkityylit huomioon opetuksessaan?
 - Miten musiikkityylit ilmenevät opetuksessa?
 - Mitä musiikkityylejä opetuksessa käytetään?
3. Ilmeneekö suomalaisessa lastenmusiikissa musiikkityylejä monipuolisesti?
 - Onko musiikkityylien monipuolinen käyttö säveltäjillä ja sovittajilla tietoista?
 - Onko musiikkityylien monipuolinen ilmeneminen lastenmusiikissa tärkeää?

Tutkimusta tehtäessä on tärkeää määritellä tutkimusaiheen keskeiset käsitteet. Siitä mitä käsitteitä aiheeseen liittyy sekä millaisia merkityksiä ja arvoja käsitteisiin sisältyy, on tutkijan oltava tietoinen. Myös se on tärkeää, mitä tutkimuksessa käsitteillä täsmällisesti tarkoitetaan. Käsitteiden merkitys on painottunut laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa, jossa pyritään selvittämään todellisen elämän ilmiöitä sekä kuvaamaan niitä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161; Tutkimuksen suunnittelu n.d.)

Tämän tutkimuksen keskeisimmät käsitteet ovat varhaisiän musiikkikasvatus, varhaisiän musiikinopettajien koulutuksen historia, musiikin tyyllilajit sekä lastenmusiikki. Sen tarkoituksena on kartoittaa suomalaisten varhaisiän musiikinopettajien mielipiteitä musiikin tyyllilajien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa, joten tutkimus on pääosin laadullista. Tosin aineistonkeruussa on käytetty sekä yhtä laadullisen tutkimuksen käytetympää tutkimusmenetelmää, teemahaastattelua, että sovellettu yleisesti määrällisen tutkimuksen tutkimusmenetelmänä tunnettua kyselytutkimusta. (Kiviniemi 2001, 68; Hirsjärvi ym. 2009, 194.) Aineiston analysointi tehtiin laadullisesti, sillä tämän tutkimuksen kyselylomake sisälsi suurilta osin avoimia kysymyksiä.

Tietolähteitä tämän tutkimuksen aineistoperustaan olivat aiheeseen liittyvät kirjat, internetjulkaisut sekä luentomonisteet. Aineistoa haettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjaston Janet -tietokannasta sekä suomalaisten kirjastojen Melinda -yhteistietokannasta. Apua tiedonhankintaan saatiin kirjaston henkilökunnalta virallisessa tiedonhakupalaverissa (opparisauna). Lähteitä tämän tutkimuksen aiheisiin löytyi vaihtelevasti, eikä aiempia tutkimuksia suoranaisesti tästä aiheesta ole tehty. Esimerkiksi lastenmusiikista on Suomessa tehty todella vähän tutkimusta tai teoksia. Joitakin aiheeseen väljästi liittyviä tutkimuksia löytyi ja niitä pyrittiin hyödyntämään tässä tutkimuksessa.

Tutkimuksia tehdään joko tarkoituksen tai tehtävän vuoksi. Tutkimusstrategiset valinnat määräytyvät tutkimuksen tarkoituksen pohjalta. Kartoittavuus, selittävyys, kuvailuvuus sekä ennustavuus ovat tutkimuksen tarkoituksia. Tutkimus voi olla muutaman tarkoituksen yhdistelmä tai jopa sekoitus niitä kaikkia. (Hirsjärvi ym. 2009, 137–138.) Tämän tutkimuksen tarkoitus oli kartoittaa varhaisiän musiikinopettajien mielipiteitä eri musiikkityylien käyttämisestä varhaisiän musiikinopetuksessa sekä sitä, koetaanko musiikkityylien sekä -tyylilajien välillä tärkeyseroja. Lisäksi tarkoituksena oli kartoittaa tämän päivän lasten musiikkia ja sitä ilmeneekö musiikin eri tyyllilajeja siinä monipuolisesti. Tutkimuksella haluttiin myös selvittää millä tavalla pop/jazzmusiikin tyyllilajit ilmenevät varhaisiän musiikinopetuksessa. Tämä tutkimus oli tarkoitukseltaan kartoittavaa. Kartoittava tutkimus katsoo mitä tapahtuu, pyrkii etsimään sekä löytämään uusia näkökulmia ja ilmiöitä, sekä selvittää vähän tunnettuja ilmiöitä ja kehittää hypoteeseja. (Hirsjärvi ym. 2009, 138–139.)

5.1 Tutkimusstrategia

Tutkimusta tehdessä laaditaan kokonaisuus tutkimuksen menetelmällisistä ratkaisuista eli tutkimusstrategia. Tutkimusstrategia määräytyy valitun tutkimustehtävän tai -ongelman mukaan. (Hirsjärvi ym. 2009, 132.) Koska tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa suomalaisten varhaisiän musiikinopettajien mielipiteitä eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa mahdollisimman laajalti, tutkimusstrategiaksi valikoitui Survey-tutkimus, jossa tietoa kerätään ihmisiltä standardoidusti. Standardoidulla tarkoitetaan, että kysymykset kysytään kaikilta tutkimuksessa mukana olleilta samalla tavoin, samoilla sanoilla sekä samassa järjestyksessä. Tutkimusstrategiana Survey-tutkimus on lähtökohdiltaan määrällinen, mutta käytetyistä kysely- ja haastattelumenetelmistä riippuen sen aineiston voi analysoida joko määrällisesti tai laadullisesti. (Hirsjärvi ym. 2009, 193–194; Survey n.d.) Survey-tutkimusstrategia soveltui tähän tutkimukseen, sillä yksi sen keskeisistä tutkimusmenetelmistä, kyselytutkimus, mahdollistaa laajan tutkimusaineiston keräämisen. Tämän tutkimuksen aineisto analysoitiin laadullisesti. Aineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka suurimmaksi osaksi sisälsi avoimia kysymyksiä sekä teemahaastatteluilla. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.)

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa on tyypillistä käyttää aineiston keruuseen menetelmiä, joilla tutkija pyrkii selvittämään tutkittavien näkemyksiä tutkittavana olevasta ilmiöstä (Kiviniemi 2001, 68). Laadullinen tutkimus auttaa ymmärtämään kokonaisvaltaisesti ilmiötä sekä vastaa ennen kaikkea kysymyksiin miten, millainen ja miksi (Kvalitatiivinen tutkimus 2014; Laadullinen tutkimus n.d.). Laadullisessa tutkimuksessa tutkija jättää omat uskomukset, arvostukset sekä asenteet sivuun ja yrittää ymmärtää haastateltavan henkilön näkökulmia ja ilmaisuja (Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot n.d.).

5.2 Tutkimusmenetelmät ja aineistonkeruu

Tässä tutkimuksessa aineistonhankinnassa käytettiin tutkimusmenetelmänä kyselytutkimusta. Tutkimuksessa päädyttiin kyselytutkimukseen ajallisten sekä taloudellisten resurssien vuoksi. Toinen mahdollinen tutkimusmenetelmä tässä tutkimuksessa olisi ollut havainnointi, joka mahdollistaa sen tutkimisen mitä todella tapahtuu tutkitavien mielipiteiden lisäksi. (Hirsjärvi ym. 2009, 212.) Tämä menetelmä olisi vaatinut niin ajallisia, kuin taloudellisia resursseja, joita tähän tutkimukseen ei ollut. Kyselytutkimuksen lisäksi tutkimuksessa käytettiin toisena tiedonkeruumenetelmänä asiantuntijahaastatteluita, jotka tehtiin teemahaastatteluina. Teemahaastattelulla pyrittiin saamaan syvempää tutkimusainestoa sekä vahvistamaan tietoperustaa.

Perusjoukko tässä tutkimuksessa oli Suomen varhaisiän musiikinopettajat. Perusjoukko oli todella laaja, joten tähän tutkimukseen ei voitu tavoittaa heitä kaikkia. Kokonaistutkimus eli koko perusjoukon tutkiminen kasvatus- ja sosiaalitieteellisessä tutkimuksessa on harvinaista, sillä suurista perusjoukoista johtuen se vaatii isoja taloudellisia resursseja. (Hirsjärvi ym. 2009.) Tässä tutkimuksessa kysely lähetettiin virallisissa tahoissa toimiville varhaisiän musiikinopettajille maantieteellisesti mahdollisimman laajalle alueelle ympäri Suomen. Kysely lähetettiin 180:lle varhaisiän musiikinopettajalle siinä toivossa, että ikähaarukka vastaajien kesken olisi suuri ja että vastauksia saataisiin eri koulutustaustaisilta varhaisiän musiikinopettajilta eri työkokemuksilla. Kysely toteutettiin internetissä sähköpostin välityksellä. Yhteystiedot kartoitettiin internetin avulla selvittämällä virallisesti toimivat tahot jotka järjestävät varhaisiän musiikinopetusta, kuten musiikkiopistot, kansalaisopistot, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja seurakunta. Niille, joiden suora sähköpostiosoite ilmoitettiin työpaikan kotisivuilla, lähetettiin sähköposti, joka sisälsi kyselyn Word-tiedostona (liite 1) sekä saatetekstin (liite 2). Jos suoraa sähköpostiosoitetta ei työpaikan kotisivuilla ilmoitettu, sähköposti lähetettiin tahon kansliaan. Tällöin sähköposti sisälsi kyselyn Word-tiedostona sekä saatetekstin (liite 3), jossa pyydettiin sähköpostin saajaa välittämään viesti eteenpäin tahossa toimiville varhaisiän musiikinopettajille.

Yksi kyselytutkimuksen haittapuolista on vastaamattomuus, jolloin vastausprosentti saattaa jäädä liian alhaiseksi (Hirsjärvi ym. 2009, 195). Vastauksia tämän tutkimuksen

kyselyyn saatiin 180:stä vain 19, joten tuo yleisesti tunnettu haittapuoli tapahtui myös tässä tutkimuksessa. Tästä kyselytutkimuksen haitasta oltiin tietoisia ja sitä yritettiin välttää liittämällä kyselyyn levyarvonta vastanneiden kesken sekä lähettämällä muistutus sähköposti, jossa annettiin lisäaikaa vastaamiselle. Tähän tutkimukseen kyselytutkimuksella saatu 10,6 % vastausprosenttia jäi alhaiseksi, eikä näin ollen tuloksia pyritty yleistämään koskemaan koko tutkimuksen perusjoukkoa.

Kyselylomaketutkimus

Kyselylomaketutkimusta on pidetty 1930-luvulta lähtien aineistonkeruumenetelmänä. Sitä voidaan toteuttaa kaikkien yleisten viestimien välityksellä, kuten postitse, haastatteluna, puhelimitse tai internetin välityksellä. Yksi kyselytutkimuksen eduista on sen mahdollisuus kerätä laajaa tutkimusaineistoa. (Valli 2007, 102, 106–111; Hirsjärvi ym. 2009, 195.) Tästä syystä kyselytutkimus valittiin tutkimusmenetelmäksi tässä tutkimuksessa.

Kyselylomakkeen kysymykset voivat olla joko vaihtoehdoilla varustettuja eli suljettuja-, avoimia- tai sekamuotoisia kysymyksiä. Tämän tutkimuksen kyselyssä käytettiin suljettuja- ja avoimia kysymyksiä. Suljettuja kysymyksiä käytetään silloin kun vastausvaihtoehtoja on rajoitetusti ja ne tiedetään etukäteen. Suljetut kysymykset myös nopeuttavat kyselyyn vastaamista sekä tekevät sen tilastollisen käsittelyn helpoksi. Sekamuotoinen kysymystyyppi on sekoitus suljettua - ja avointa kysymystyyppiä, joka sisältää sekä valmiiksi annettuja -, että ainakin yhden avoimen vastausvaihtoehdon. Tämän tutkimuksen kyselylomake sisälsi eniten avoimia kysymyksiä, sillä tutkimusongelman kannalta oli tärkeää saada vastaajilta mahdollisimman aito mielipide. Omin sanoin kirjoitettu vastaus mahdollistaa vastauksia, joita ei etukäteen osaa odottaa. Näin ollen tässä tutkimuksessa avoimet kysymykset olivat paras vaihtoehto. (Heikkilä 2001, 49–52).

Kyselylomaketutkimuksessa on tärkeää huomioida lomakkeen pituus ja kysymysten lukumäärä (Valli 2001, 29). Kyselytutkimuksessa tulee olla myös erityisen huolellinen kysymysten muotoilussa. Juuri kysymysten muoto voi aiheuttaa virheitä tutkimustu-

loksissa, sillä vastaaja ja tutkija saattavat ymmärtää kysymyksen eri tavalla. Kysymykset eivät saa olla johdattelevia ja niiden tulee olla yksiselitteisiä. Tutkimuksen onnistumista voi edesauttaa kyselylomakkeen hionnalla sekä kysymysten tarkalla suunnittelulla. (Valli 2007, 102; Hirsjärvi ym. 2009, 198.) Kysymysten on hyvä olla jokapäiväistä käyttökieltä, jotta jokainen vastaaja ymmärtää kysymykset samalla tavalla (Kananen 2008, 25).

Tämän tutkimuksen kyselylomakkeen laadintaan pyrittiin panostamaan pyytämällä siihen palautetta niin opiskelijakollegoilta kuin opinnäytetyöohjaajalta. Kyselylomake sisälsi 12 kysymystä. Kyselylomakkeen alkuun sijoitettiin taustakysymyksiä vastaajien iästä, koulutuksesta sekä työkokemuksesta. Taustakysymykset toimivat lämmittelykysymyksinä, näin vastaajaa pyritään virittämään kyselyyn ja luomaan innostusta aiheeseen (Valli 2007, 103; Kananen 2008, 30). Avoimet kysymykset, joilla pyrittiin saamaan vastaaja syventymään tutkimusongelmaan, olivat lomakkeessa taustakysymysten jälkeen. Avoimia kysymyksiä kyselylomakkeessa oli yhdeksän kappaletta. Näiden kysymysten tarkoituksena oli selvittää vastaajien aitoja mielipiteitä siitä minkälaista musiikkia he opetuksessaan käyttävät ja miksi, kokevatko he musiikkityylien käyttämisen tärkeäksi, koetaanko eri musiikkityylien käyttämisen välillä tärkeyseroja sekä sitä, miten vastaajat käyttävät musiikkityylejä opetuksessaan.

Teemahaastattelu

Yksi käytetyimmistä tiedonkeruumenetelmistä laadullisessa tutkimuksessa on haastattelu (Kiviniemi 2001, 68). Haastattelussa yksinkertaisimmillaan on kyse siitä, että johonkin asiaan halutaan vastaus valitulta henkilöltä, useimmiten itse asian asiantuntijalta. Tällöin kaikista tehokkain tapa hankkia vastaus on kysyä sitä henkilöltä itseltään. (Eskola & Vastamäki 2007, 25.) Kuten Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2009, 204) toteavat tiedonkeruumenetelmänä haastattelu on ainutlaatuinen, sillä siinä haastattelija ja haastateltava ovat suorassa vuorovaikutuksessa keskenään. Tämän tutkimuksen tietoperustaa sekä aineistoa päädyttiin syventämään haastattelemaan kolmea aiheen asiantuntijaa; Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen lehtoria ja lastenmusiikin säveltäjää Soili Perkiötä, varhaisiän musiikinopettajaa ja lastenmusiikin säveltäjää Siina Hirvosta sekä musiikinopettajaa ja lastenmusiikin säveltäjää Tero Pajusta. Heiltä

toivottiin vastauksia kolmanteen tutkimuskysymykseemme: millaiselta kuulostaa tämän päivän lastenmusiikki, mitä musiikkityylejä siinä ilmenee ja onko musiikkityylien monipuolinen käyttö lastenmusiikin säveltäjille ja sovittajille tietoista.

Haastattelumenetelmät voidaan jakaa haastattelutyyppeihin, joita ovat strukturoitu-, teema- sekä avoin haastattelu (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 207–209). Strukturoidussa eli lomakehaastattelussa esitetään kaikille samat kysymykset ja vastausvaihtoehdot samassa järjestyksessä. Tarkoituksena on, että kysymyksillä on sama merkitys kaikille. Strukturoidun haastattelun voi myös toteuttaa puolistrukturoituna, jolloin haastattelussa kysymykset ovat edelleen kaikille samat sekä samassa järjestyksessä, mutta vastauksen saa esittää omin sanoin. Teemahaastattelussa taas teema-alueet sekä aihepiirit on määritelty, mutta kysymysten tarkka järjestys puuttuu. Haastattelija katsoo, että kaikki päätetyt teema-alueet käydään läpi, mutta järjestyksen ei tarvitse jokaisen haastateltavan kanssa olla sama. Avoin haastattelu, jota joskus kutsutaan myös syvähaastatteluksi, muistuttaa kokonaisuudessaan tavanomaista keskustelua, siinä haastateltava ja haastattelija keskustelevat tutkittavasta aiheesta, eikä jokaisen haastateltavan kanssa välttämättä käydä samoja aihealueita läpi. (Eskola & Vastamäki 2007, 27–28.)

Haastattelut tässä tutkimuksessa päädyttiin tekemään kasvotusten, jotta keskustelutilanne olisi mahdollisimman luonteva. Teemahaastattelu osoittautui juuri sopivaksi menetelmäksi tämän tutkimuksen kannalta, sillä haastattelu sallii luontevan ja vapaan reagoinnin haastattelijan ja haastateltavan välillä. Teemahaastattelun syvälliset ja vapaamuotoiset keskustelut saattavat paljastaa asioita, mitä ei välttämättä muilla keinoin saataisi selville. (Hirsjärvi & Hurme 1988, 7–8.) Haastattelut aloitettiin keskustelulla haastateltavan taustatiedoista, johon sisältyi perustiedot sekä musiikillinen ja pedagoginen historiikki. Haastattelujen pääteemoina olivat lastenmusiikki, sävellys, sovitukset sekä muusikkous. Näistä teemoista keskusteltiin haastattelun aikana niin itsenäisinä teemoina kuin lomittain.

5.3 Analysointi

Kun aineisto on kerätty, on ennen analyysia tehtävä esitöitä ja aineistoa on tarkistettava. Aineistosta tarkistetaan ilmeneekö siinä selviä virheellisyyksiä ja puutuuko siitä tietoja. (Hirsjärvi ym. 2009, 221.) Tässä tutkimuksessa kyselyosion yhdeksästätoista vastauksesta kaksi jouduttiin hylkäämään, sillä vastaukset oli lähetetty sellaisessa muodossa, ettei niitä saatu käytössä olevilla tietokoneohjelmilla auki. Pienen vastausprosentin vuoksi kyselytutkimuksesta jouduttiin jättämään määrälliset piirteet huomiotta ja analysoimaan aineisto ainoastaan laadullisesti. Tutkimuksen tuloksia ei myöskään yleistetty. Tosin yleistettävyyys ei ole laadullisen tutkimuksen ominaispiirteitä, joten tältä osin vastausprosentti ei vaikuttanut tutkimuksen onnistumiseen (Tuomi & Sarajärvi 2009, 74).

Sisällön analyysi on kaikissa laadullisissa tutkimuksissa toimiva perus analyysimenetelmä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91). Kun tutkimusaineiston analyysissa halutaan kuvata tutkimusaineiston sisältöä, rakennetta tai kumpaakin, voi analyysimenetelmänä käyttää sisällön analyysia. Tämän tutkimuksen kohdalla analysoitiin tutkimusaineistosta vain sisältöä. Sisällön analyysia käytetään useimmiten laadullisena analyysimenetelmänä. Sillä voidaan analysoida sekä kirjoitetun, että puhutun kielen sisältöä ja muotoa. Koska tähän tutkimukseen kerätyt aineistot olivat tekstimuodossa (kysely) ja saatettavissa tekstimuotoon litteroimalla sekä purkamalla haastattelut (teemahaastattelut), oli sisällön analyysi analyysimenetelmänä sopiva vaihtoehto, sillä siinä tarkastellaan aineistoa tekstin näkökulmasta. Kun sisällön analyysia käytetään analyysimenetelmänä laadullisesti orientoituneena, on tarkoituksena analysoida tutkittavaan ilmiöön liittyviä sisällöllisiä merkityksiä, eikä niinkään sisältöjen esiintymistiheyttä, kuten määrällisesti orientoituneena. (Seitamaa-Hakkarainen 2016, 1–2.)

Analyysia tehtäessä ensimmäisenä tehdään päätös siitä, mitkä asiat aineistossa ovat kiinnostavia tutkimuksen aiheen kannalta. Usein tutkimuksen aineistosta löytyy uusia kiinnostavia asioita, joita tutkija ei välttämättä osannut ajatellakaan. Tutkijan on kuitenkin tärkeää osata pitäytyä alun perin rajaamassaan kiinnostuksen kohteessa, sillä yhdessä tutkimuksessa ei voi tutkia kaikkia kiinnostavia asioita. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 92.) Tämän tutkimuksen kiinnostuksen aiheita olivat varhaisiän musiikinopettajien mielipiteet eri musiikkityylien käyttämisestä varhaisiän musiikinopetuksessa,

miten ja mitä musiikkityylejä varhaisiän musiikinopetuksessa käytetään sekä koetaanko eri musiikin tyyllilajien käyttämisen välillä tärkeyseroja. Tarkastelun kohteena oli myös tämän päivän suomalainen lastenmusiikki ja se, ilmenevätkö eri musiikkityylit siinä monipuolisesti, onko niiden monipuolinen ilmeneminen tärkeää sekä käyttävätkö säveltäjät musiikkityylejä sävellyksissään tietoisesti monipuolisesti.

Seuraavaksi analyysia tehtäessä edessä on litterointi eli aineiston koodaaminen, joka tarkoittaa äänitetyn puheen muuttamista kirjoitetuksi tekstiksi. Litterointiin ei ole olemassa mitään yhtä sääntöä, vaan se tehdään parhaaksi nähdyllä tavalla. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 92; Ruohonen, Rissanen & Manninen 2009.) Tässä tutkimuksessa litteroitiin haastattelut ajatussisällön mukaisesti niin, että jokaiseen äänen vivahteesseen tai äännähdykseen ei takerruttu vaan keskityttiin haastateltavan vastauksen sisältöön. Tämän jälkeen vuorossa on teemoittelu, tyypittely tai luokittelu, joista tämän tutkimuksen analyysissä käytettiin ensimmäistä. Teemoittelussa painottuu teemasta sanotut asiat, ei välttämättä niinkään lukumäärät. Tässä analyysin vaiheessa kyse on kaiken kaikkiaan aineiston ryhmittelystä aihepiirien mukaan sekä pilkkomisesta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 93.) Ennen teemoittelua tässä tutkimuksessa aineisto ryhmiteltiin vastaajien iän ja koulutustaustan mukaan.

5.4 Tutkimuksen tulokset ja luotettavuus

Kysely

Tämän tutkimuksen kyselyyn vastasi 19 henkilöä, ja vastauksia pystyttiin analysoimaan 17. Vastaajien ikäjakauma oli 24–60 vuotta ja näin ollen vastaajien keski-ikä oli 37 vuotta. Vastaajista neljä ilmoitti, että ei ole kouluttautunut varhaisiän musiikinopettajaksi. Viidestätoista varhaisiän musiikinopettajaksi kouluttautuneesta vastaajasta kaksi ilmoitti olleensa koulutuksen aikana pop/jazzsuuntautunut. Työkokemusta varhaisiän musiikinopetuksen alalta vastaajilla oli muutamasta vuodesta neljäänkymmenen vuoteen.

Mielipiteitä eri musiikkityylien käytöstä

Tämän tutkimuksen kyselyyn vastanneiden mielestä eri musiikkityylien käyttäminen varhaisiän musiikinopetuksessa on tärkeää. Lähes kaikki vastanneet mainitsivat monipuolisuuden musiikkityylien käytössä merkitykselliseksi. Eri musiikkityylien käytön mainittiin rikastuttavan ja elävöittävän opetusta ja sen koettiin tuovan vaihtelua. Muutamassa vastauksessa mainittiin, että koska opettaja ei kykene itse esittämään koko musiikinkirjoa, musiikkityylien soittamisen merkitys äänitteiltä korostuu. Eri musiikkityyleihin sekä uusiin musiikkityyleihin tutustuminen varhaisiän musiikinopetuksessa koettiin tärkeäksi myös eri soittimiin, erilaisiin rytmeihin, harmoniaan sekä yhteissoittoon tutustumisen kannalta. Eräs vastaaja mainitsi musiikkikokemusten avartamisen yhdeksi varhaisiän musiikinopettajan tehtävistä. Musiikkityylien käyttämisessä opetuksessa useat vastaajista mainitsivat tärkeäksi asiaksi huomioida musiikin lapsille sopivuuden huomioimisen. Muutamat mainitsivat, että erityisesti sanoituksiin tulisi kiinnittää huomiota. Kaksi vastanneista mainitsi varhaisiän musiikinopetuksen yhdeksi tavoitteeksi lapsen valmentamisen mahdolliseen soittoharrastukseen ja näin olleen koki musiikkityylien esittelyn varhaisiän musiikinopetuksessa merkittäväksi.

Moni vastaajista koki kaupallisen musiikin, jolla yleensä viitataan pop/rockmusiikin tyyllilajeihin, epäolennaiseksi varhaisiän musiikinopetuksen kannalta. Syyksi he mainitsivat, että pop/rockmusiikin tyyllilajeja lapset kuulevat riittävästi kotona sekä muuten mediassa. Useat mainitsivat haluavansa tuoda opetukseensa niitä musiikintyyllilajeja, joita muutoin vähemmän kuulee. Tässä yhteydessä mainittiin useimmiten klassinen musiikki, toiseksi eniten mainittiin kansanmusiikki ja joitakin kertoja jazzmusiikki. Yleisesti vastauksissa mainittiin musiikin laadun olevan musiikkityyliä tärkeämpää. Myös musiikkityyliä tärkeämmäksi asiaksi vastaajien kesken koettiin musiikin sopivuus lapsille ja tässäkin kohtaa sanoituksiin kiinnitettiin paljon huomiota. Näin ollen vaikuttaisi siltä, että vastaajien kesken kaupalliseksi koetut pop/rockmusiikin tyyllilajit koettiin vähemmän tärkeäksi varhaisiän musiikinopetuksen kannalta, kuin esimerkiksi klassisen -, kansan-, jazz- ja maailmanmusiikin tyyllilajit.

Eri musiikkityylien käyttö opetuksessa

Kaikki vastaajat mainitsivat käyttävänsä opetuksessaan klassista - ja kansanmusiikkia. Toiseksi eniten vastauksissa mainittiin jazzmusiikki ja kolmantena maailmanmusiikki. Muutamat mainitsivat pop/rockmusiikkityylien ilmenevän opetuksessa lähinnä lastenmusiikin kautta. Eräs vastaajista kertoi, että haluaisi tuoda opetukseensa enemmän jazzmusiikkia, mutta koki omat tietonsa aiheesta riittämättömäksi. Tässä yhteydessä mainittiin, että varhaisiän musiikinopettajat voisivat kerätä yhteistä tietopankkia musiikkityyleistä. Yksittäisistä vastauksista esiin nousivat myös blues, folk ja rap. Vaikka kaikki vastaajista mainitsivat musiikkityylien monipuolisen käyttämisen varhaisiän musiikkikasvatuksessa tärkeäksi, silti vastauksissa kysymykseen: millaista musiikkia käytät tunneillasi, esiin nousi yllättävän vähän eri musiikkityylejä. Muutamassa vastauksessa kävi ilmi, että vastaaja haluaisi käyttää eri musiikkityylejä opetuksessaan monipuolisemmin.

Monet vastaajista kertoivat hyödyntävänsä kaikkia varhaisiän musiikinopetuksen työtapoja musiikkityylien käyttämiseksi opetuksessaan. Musiikkiliikuntaa ja liikettä pidettiin hyvänä työtapana musiikkityylien käyttämiseksi jokaisen vastaajan vastauksessa. Lähes jokaisessa vastauksessa nostettiin esiin työtavoista myös laulu ja soitto, mutta vain yhdessä vastauksessa mainittiin loruttelu. Useissa vastauksissa taideintegraatio, erityisesti maalaaminen ja piirtäminen, mainittiin toimivana tapana tutustua uuteen musiikkiin. Myös kuuntelu rentoutuksen yhteydessä sekä omana työtapanaan koettiin monessa vastauksessa luontevana menetelmänä tuoda eri musiikkityylejä opetukseen.

Teemahaastattelut

Kolmea henkilöä haastateltiin teemahaastattelulla tämän tutkimuksen aiheen asiantuntijoina. Henkilöt ovat lastenmusiikin säveltäjiä sekä varhaisiän musiikinopettajia ja haastateltavilla on erilaiset musiikilliset ja pedagogiset kokemustaustat. Kiinnostuksen kohteena olivat erityisesti asiantuntijoiden mielipiteet siitä, ilmeneekö suomalaisessa lastenmusiikissa eri musiikkityylejä riittävän monipuolisesti, onko se heidän mielestään tärkeää ja onko eri musiikkityylien käyttö lastenmusiikissa tietoista. Kaksi haastattelusta toteutettiin Helsingin musiikkitalon kahviossa 18.11.2015 klo 14.00 ja

23.11.2015 klo 12.15. Haastatteluiden aikana ei koettu suurempia häiriötekijöitä normaaleja kahvilamiljöön ääniä lukuun ottamatta. Kolmas haastattelu toteutettiin Tampereen yliopiston Linna rakennuksessa 10.11.2015 klo 12.15. Tämän haastattelun aikana koettiin yksittäinen hetkellinen häiriötekijä, äänekäs keskustelu. Haastattelut kestivät puolesta tunnista tuntiin. Jatkossa haastateltaviin viitataan numeroilla 1, 2 ja 3.

Haastateltavan 1 mielestä lastenmusiikkikentällä kuuluu hyvin eri musiikkityylejä. Hän kokee laajan musiikkityylien tarjonnan lastenmusiikissa hienoksi ja tärkeäksi. Eri-tyyppisen tärkeänä hän pitää, että lapsille tarjottava musiikki on laadukasta ja että se on toteutettu hyvin sekä opettajan omalla tyyllillä. Hänen mielestään oman musiikin takana on tärkeää seistä sillä lapsia ei tule aliarvioida. Heille tarjottava musiikki on otettava tosissaan.

Erilaisen näkökulman musiikkityylien kuulumisen tärkeydestä lastenmusiikissa antoi haastateltava 2, jonka mielestä eri musiikkityylejä kaipaavat ennemminkin aikuiset kuin lapset. Hän mainitsi, että lapsi ei tarkoituksellisesti halua eri musiikkityylejä. Perinteisiä lastenlauluja tulee haastateltavan 2 mielestä vaalia, mutta niihin on hyvä tuoda uusia elementtejä. Hän kokee lastenmusiikin olevan ennemminkin yhdistelmä monia tyyliä kuin puhtaasti yhtä musiikkityyliä. Myös hänen mukaansa on tärkeää, että lastenmusiikkia tehdään omalla tyyllillä ja parhaimmillaan siinä kuuluu muusikoiden innostus.

Haastateltavan 3 mukaan lastenmusiikki on laajentunut valtavasti viimeisen kuudenkymmenen vuoden aikana. Hän totesi haastattelussa, että laajasta musiikkityylivalikoimaista voi aiheutua runsaudenpula sekä valinnanvaikeus muusikolle, kaikkea ei pysty tekemään. Lastenmusiikissa hän kokee musiikkityylejä tärkeämmäksi hyvän tekstin, joka yhdessä musiikillisen idean kanssa koskettaa sekä lasta, että aikuista. Hänen mielestään myös lasten kohtaaminen ja lasten maailma tulee huomioida heille suunnatussa musiikissa.

Kaksi haastateltavista (2 ja 3) eivät kokeneet hakevansa tietoisesti eri musiikkityylien käyttämistä säveltäessään ja sovittaessaan. Haastateltava 3 kertoi kappaleen sovitus- ja rytmikkaidean lähtevän kappaleesta itsestään, esimerkiksi joskus hän koki tekstin

vievän suoraan johonkin musiikkityyliin. Haastateltava 1 taas mainitsi omassa musiikissaan käyttävänsä tietoisesti laajalti musiikkityylejä, erityisesti tyyllilajeja, joita lapset eivät automaattisesti kuule median välityksellä.

Luotettavuus

Tutkimusta tehtäessä pyritään arvioimaan tutkimuksen luotettavuutta sillä vaikka virheiden syntymistä kartetaan, tulosten pätevyys ja luotettavuus vaihtelevat. Tutkimuksen luotettavuutta edistää laadullisessa tutkimuksessa tarkka raportointi tutkimuksen kaikista vaiheista. Näin ollen tämän tutkimuksen raportissa on pyritty tarkkaan selontekoon. (Hirsjärvi ym. 2009, 231–232)

Tutkimuksen luotettavuutta pyrittiin varmistamaan käyttämällä tutkimuksessa tiedonkeruuseen kyselytutkimuksen lisäksi asiantuntijahaastatteluita. Tämä ei kuitenkaan suoranaisesti lisää tämän tutkimuksen luotettavuutta, sillä analyysivaiheessa huomattiin, että kyselylomakkeella ja haastatteluilla haettavat asiat eivät täysin kohtaa. Kyselylomakkeella kartoitettiin suomalaisten varhaisiän musiikinopettajien mielipiteitä ja näkemyksiä tutkimuskysymyksiin: millaisia mielipiteitä suomalaisilla varhaisiän musiikinopettajilla on eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa ja miten varhaisiän musiikinopettajat ottavat musiikkityylit huomioon opetuksessaan. Haastattelukysymyksillä, jotka oli suunnattu ennemminkin lastenmusiikin säveltäjille kuin varhaisiän musiikinopettajille, haettiin sen sijaan vastauksia kolmannen tutkimuskysymyksen: ilmeneekö suomalaisessa lastenmusiikissa musiikkityylejä monipuolisesti. Tosin jokainen haastateltavista on myös varhaisiän musiikinopettaja, joten tämäkin ammatillinen näkemys kuuluu vastauksissa.

Kyselyyn sekä haastatteluihin saatuja vastauksia voidaan pitää luotettavina, sillä voidaan olettaa, että vastaajat ovat vastanneet kysymyksiin totuudenmukaisesti. Kyselytutkimuksen vastauksista voi nähdä, että vastaamiseen on käytetty aikaa. Vastaukset olivat pääosin syvällisiä ja perusteellisia, eikä niissä ollut huomattavia kirjoitusvirheitä. Vastauksissa oli selkeästi nähtävissä vastaajien omat mielipiteet, joten voidaan olettaa, että vastaajat eivät pyrkineet vastaamaan kysymyksiin ajatuksiaan kaunistellen tai yleistä ja oletettavaa mielipidettä hakien. Kuitenkin kyselyn luotettavuutta heikentää huomattavasti todella alhainen vastausprosentti, minkä vuoksi tuloksista ei

voida tehdä yleistettäviä oletuksia. Myös haastatteluista saatuja vastauksia voidaan pitää luotettavina. Jokainen haastateltavista keskittyi aiheeseen ja oli läsnä haastattelutilanteessa. Kaksi kolmesta haastateltavista myös mainitsi pohtineensa tutkimuksen aihetta jo ennen haastattelua. Suurempia häiriötekijöitä haastattelutilanteissa ei ollut, lukuun ottamatta tavallisia kahvilan ääniä sekä yhtä taustalla kuulunutta hieman äänekkäämpää keskustelua. Vaikka haastateltavien vastaukset olivat tarkasti pohdittuja, oli niistä kuultavissa intuitiivinen mielipide sekä jopa spontaania laulua.

6 Pohdinta

Tavoitteet ja tulokset

Tutkimuksen päätavoitteena oli kerätä suomalaisilta varhaisiän musiikinopettajilta mielipiteitä eri musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa. Tarkastelulla oli myös se, ilmenevätkö suomalaisessa lastenmusiikissa eri musiikkityylit monipuolisesti. Näihin tavoitteisiin päästiin, mutta tutkimuksen tulokset jäivät suppeahkoiksi. Tähän osaltaan vaikutti sekä tutkimuksen tekijöiden kokemattomuus, että tutkimuksessa käytetyn kyselytutkimusmenetelmän yleisesti tunnettu haittapuoli, vastauskato. Alun perin tämän tutkimuksen tavoitteena oli myös löytää johdonmukaisia syitä mielipiteisiin musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa, kuten esimerkiksi koulutustaustan tai iän vaikutus. Tästä tavoitteesta kuitenkin luovuttiin vastausprosentin jäätyä pieneksi. Haastatteluista saadut tulokset vastasivat hyvin kolmanteen tutkimuskysymykseen, jolla selvitettiin lastenmusiikissa kuuluvien musiikkityylien monipuolisuutta, mutta vastaukset eivät koskettaneet riittävästi tutkimuksen kahta muuta kysymystä.

Kyselytutkimuksen tuloksista kävi ilmi, että vastaajat kokivat monipuolisen musiikkityylien käytön varhaisiän musiikinopetuksessa tärkeäksi. Tulos oli yksiselitteinen, sillä vastaajista jokainen mainitsi monipuolisuuden tärkeäksi. Ristiriitaa tuloksissa aiheutti se, että kuitenkin suurin osa vastaajista mainitsi käyttävänsä opetuksessaan vain muutamia musiikkityylejä, joista yleisimmin mainittiin klassinen - ja kansanmusiikki, joitakin kertoja jazz- ja maailmanmusiikki. Vastauksista kävi ilmi, että pop/rockmusiikin tyylilajeja ei juurikaan käytetty tai edes haluttu käyttää. Pop/rockmusiikin tyylilajit koettiin liian kaupallisiksi ja lapsen oletettiin kuulevan niitä riittävästi muutoinkin. Moni vastaajista kuitenkin koki pop/rockmusiikin tyylilajien kuuluvan tämän päivän lastenmusiikissa ja ilmenevän sitä kautta opetuksessaan. Tämä lienee luontevaa, sillä sanoitusten sopivuus lapsille on pop/rockmusiikin kannalta usein haasteellista ja juuri kappaleen sanoitus koettiin vastauksissa erityisen tärkeiksi opetuksen kannalta. Toisaalta tämä tulos on ymmärrettävä myös siksi, että kaikille sopivia instrumentaalikappaleita on vaikeaa löytää pop/rockmusiikin kentältä. Monesta vastauksesta kävi myös

ilmi, että opettajan oma musiikkimaku vaikuttaa opetuksessa käytettäviin musiikkityyleihin. Eri musiikkityylien tuominen varhaisiän musiikinopetukseen näyttäisi käytännössä olevan luontevaa, sillä vastauksista oli luettavissa, että kaikki varhaisiän musiikkikasvatuksen työtavat soveltuvat siihen.

Kiinnostavaa olisi ollut nähdä, onko koulutustaustalla tai iällä vaikutusta mielipiteisiin musiikkityylien käytöstä varhaisiän musiikinopetuksessa. Yleistyksiä tässä tutkimuksessa ei kuitenkaan pystytty tekemään jo aiemmin mainitun vastauskadon vuoksi. Tämän tutkimuksen tuloksissa kuitenkin näkyy klassisen ja kansanmusiikin vahva merkitys musiikkikasvatuksessa, sillä kaikki tutkimuksen kyselyyn osallistuneen kertoivat käyttävänsä niitä opetuksessaan.

Haastattelujen tulokset tukivat tutkimuksen tietoperustaa siinä, että suomalainen lastenmusiikin kenttä on laajentunut paljon viimeisen kuudenkymmenen vuoden aikana, ja että eri musiikkityylit kuuluvat siinä tänä päivänä hyvin. Tutkimuksen tietoperustan tarkastelun perusteella voinee todeta, että lastenmusiikkikulttuurin kehitys on yhteydessä niin lapsuuskäsityksen muuttumiseen, kuin ihmiskunnan ja tekniikan kehitykseen sekä poliittisiin ja uskonnollisiin suuntauksiin ja muutoksiin. (Aika laulaa lapsen kanssa -polkuja lastenmusiikin historiassa 2010 -teos). Haastatteluissa nousi esiin myös perinteiden ja suomalaisen kulttuurin vaaliminen. Kuten Ruokonen (2001, 121–122) toteaa, on suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen tärkeä osa varhaisiän musiikinopetuksen tavoitteita. Haastateltujen sävellyksissä sekä lastenmusiikissa ylipäätään musiikin tyyli-lajien koettiin sekoittuvan keskenään luontevasti, mikä koettiin positiivisena mahdollisuutena. Kuten Heikkilä (2007) kolumnissaan toteaa, on musiikille tyyli-lajien sekoittuminen ja muuttuminen ollut luontevaa kautta aikojen. Haastateltavat kokivat lastenmusiikissa erityisen tärkeäksi myös tekstin, jonka tulisi sopia lapsen maailmaan.

Prosessi

Tutkimuksen toteuttaminen oli alussa haastavaa, sillä se on laajuudessaan ensimmäinen tekijöilleen. Aihe tutkimukselle löytyi helposti, mutta sen mielenkiintoisuuden ja laajuuden vuoksi aiheen tarkka rajaaminen oli vaativaa. Tutkimuksen edetessä mielenkiinto aiheeseen kasvoi ja henkilökohtaisten mielipiteiden sivuun jättäminen oli

vaikeaa. Tutkimusasettelu ja -kysymykset muuttivat muotoaan tutkimuksen edetessä johtuen aiheen laajuudesta, tutkimuksen tekemisen haasteista ja tutkimuksen tekijöiden kokemattomuudesta. Tutkimuksen analyysivaiheessa huomattiin, että tutkimuskysymykset olisi ollut hyvä liittää tiiviimmin toisiinsa. Hirsjärvi ym. (2009, 221) ovat todenneetkin, että vielä analyysivaiheessa tutkijalle voi käydä ilmi, kuinka tutkimusongelmat olisi kannattanut asettaa. Aihe asetti haasteita myös tutkimuksen tiedon hankintaan sillä lastenmusiikkia on tutkittu Suomessa vähän ja kirjallisuutta ja muita varsinaisia lähteitä esimerkiksi lastenmusiikin historiasta oli suppeasti.

Tutkimusmenetelmiksi valikoituneet kyselytutkimus ja haastattelu osoittautuivat sopiviksi menetelmiksi tähän tutkimukseen ja sen asetettuun ongelmaan. Vaikka kyselytutkimuksen haittapuolesta, vastauskadosta, oltiin tutkimuksen alkaessa tietoisia ja sitä pyrittiin välttämään varotoimenpiteillä, se tapahtui tässä tutkimuksessa. Vastauskatoa olisi voitu välttää esimerkiksi viemällä kysely henkilökohtaisesti ja olemalla paikalla kyselyyn osallistujien vastatessa. Tämä ei kuitenkaan ollut mahdollinen metodi kyselyn tekemiseen rajallisten taloudellisten ja ajallisten resurssien vuoksi. Kyselytutkimusta syvällisempään ja joiltakin osin totuudenmukaisempaan tutkimustulokseen olisi voitu päästä tässä tutkimuksessa havainnointitutkimusmenetelmällä. Se olisi vaatinut liikaa niin ajallisia kuin taloudellisia resursseja, sillä tutkittavia haluttiin tähän tutkimukseen mahdollisimman laajalta maantieteellisestä alueelta Suomesta maantieteellisesti.

Tutkimuksen analysointivaiheessa huomattiin, että kyselyssä olisi voinut huomioida enemmän haastattelun aiheita ja haastattelussa taas kyselyn aiheita. Näin tutkimusmenetelmät olisivat tukeneet tutkimustuloksissa enemmän toisiaan, kun taas nyt niitä käytettiin toisistaan erillisinä tutkimusmenetelminä tiedon hankintaan.

Hyödyntäminen ja jatko

Jotta tämän tutkimuksen tuloksia voitaisiin paremmin hyödyntää, olisi tutkimukseen hyvä saada kattavampi vastausprosentti, sillä näin saataisiin suomalaisten varhaisiän opettajien yleistettävä mielipide sekä yleistettäviä ajatuksia tutkimusaiheesta. Tutkimuksen perusteella vaikuttaisi kuitenkin siltä, että monipuolinen musiikkityyliin

käyttö koetaan tärkeäksi osaksi varhaisiän musiikin opetusta ja siihen olisi hyvä kiinnittää tietoisesti huomiota opetuksessa. Muutamassa kyselyyn saadussa vastauksessa vastaaja kertoi, että jouduttuaan pohtimaan aihetta kyselyn myötä, olisi heidän tulevaisuudessa luontevaa kiinnittää eri musiikkityylien käyttöön ja sen lisäämiseen huomiota opetuksessaan. Tutkimuksen tuloksista on ennen kaikkea hyötyä tutkimuksen tekijöille itselleen, sillä tämän tutkimuksen myötä he tulevat tulevina varhaisiän musiikinopettajina kiinnittämään huomioita eri musiikkityylien monipuoliseen käyttöön opetuksessaan. Tutkimuksesta on noussut tekijöilleen runsaasti uusia ideoita ja ajatuksia.

Lähteet

- Aika laulaa lapsen kanssa -polkuja lastenmusiikin historiassa. 2010. Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Helsinki: WSOY.
- Asplund, A., Hoppu, P., Laitinen, H., Leisiö, T., Saha, H. & Westerholm, S. 2006. Suomen musiikin historia – Kansanmusiikki. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Atkins, R. 1997. Jazz The Ultimate Guide – From New Orleans To The New Jazz Age. Dubai: Aurum Press.
- Bekker, Jr., P. 1994. The Story Of The Blues – Bessie Smith, Muddy Waters, Robert Johnson and more.... Hong Kong: Midas Printing Limited.
- Buckley, J., Duane, O., Ellingham, M. & Spicer, A. 1999. Rock – The Rough Guide. USA: R.R. Donnelly & Sons.
- Burrows, J. 2005. Klassinen musiikki. London: Penguin Group.
- Brennan, G. 2005. Introduction. Teoksessa Woodstra, C., Brennan, G. & Schrott, A. (Toim.) All Music Guide To Classical Music – The Definitive Guide To Classical Music. San Francisco: Backbeat Books.
- Broughton, S., Ellingham, M., Muddyman, D. & Trillo, R. 1994. World music – the Rough Guide. London: Rough Guides Ltd.
- Casal, S. 2015. Pekka Laineen haastattelu Yle.fi sivustolla. Viitattu 7.1.2016. <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/07/08/rock-tyhmyreille-kummajaiskulttuurista-mas-sojen-musiikiksi>
- Eilen, Tänään ja Huomenna. 2005. Televisio rantautuu Suomeen. Artikkelikolumbus.fi sivustolla. Viitattu 5.1.2016. <http://www.kolumbus.fi/webweaver/tv.html>
- Eskola, J. & Vastamäki, J. 2007. Teemahaastattelu – opit ja opetukset. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (Toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 – metodin valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Juva: WS Bookwell Oy. 25–43.
- Fröbelin Palikat. N.d. Keikat. Viitattu 5.1.2016. <http://www.frobelinpalikat.fi/keikat.html>
- Gommi & Pommi. 2014. Artikkelidexviihde.fi sivustolla. Viitattu 5.1.2016. <http://www.dexviihde.fi/artisti/gommi-pommi/>

Gronow, P. 2010. Lelugramofonista pitkään leikkiin – lastenlevyjen varhaista historiaa. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 100–104.

Haavio Martti. N.d. Artikkelin YLE:n sivustolla. Viitattu 4.1.2016
<http://yle.fi/vintti/yle.fi/sininenlaulu/yle.fi/teema/sininenlaulu/artikkeli.php-id=201&print=true.htm>

Heatly, M. ,& Laine, H. 2010. Rock – Suuri Ensyklopedia. Kiina.

Heikkilä, M. 2007. Musiikin kahtiajako historiaan. Kolumni Elvisry.fi sivustolla. Viitattu 6.1.2016. <http://www.elvisry.fi/kolumni/musiikin-kahtiajako-historiaan>

Heikkilä, T. 2001. Tilastollinen tutkimus. 3. painos. Helsinki: Edita.

Helakorpi, S. N.d. Ammattikorkeakouluinstituutio – historiaa ja siitä opittavaa. Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 9.12.2015.
<http://www.uasjournal.fi/index.php/kever/article/viewFile/35/69>

Henriksson, J. 2010. Gommi ja Pommi. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 162–163.

Henriksson, J. 2010. Lastenmusiikki uudistuu 1970-luvulla. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 156–157.

Henriksson, L. 2010. Maijan karitsasta Lepa Lepakkoon. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 86–87.

Herra Heinämäen lato-orkesteri. N.d. Artikkelin Heikkisalo.com sivustolla. Viitattu 5.1.2016. <http://www.heikkisalo.com/heinamaki/orkesteri.html>

Hevisaurus. N.d. Viitattu 5.1.2016. <http://www.hevisaurus.com/>

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 1988. Teemahaastattelu. 4. painos. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. painos. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Hirvonen, R. 2010. Mä silmät luon ylös taivaaseen – Varhaiset hengelliset lastenlaulut. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 60–65.

Hirvonen, R. 2009. Ystävä sä lapsien – Lasten virret ja hengelliset laulut suomenkielissä kokoelmissa 1824–1938 ja niiden vaikutus vuoden 1938 virsikirjaan. Väitöskirja. Helsingin yliopisto, teologinen tiedekunta. Viitattu 18.12.2015.

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/21622/ystavasa.pdf?sequence=2>

Huida, J., Peltola, M. & Tapio, I. 2014. Pori Jazz – 50 vuotta – kuvitettu klassikko. Tallinna: Raamatutrükikoda.

Häyrynen, A. 2010. Laps´ Suomen älä vaihda pois – Suomalaisen lastenmusiikin nousu 1500-luvulta 1950-luvulle. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa: Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 34–53.

Häyrynen, A. 2010. Mitä on lastenmusiikki?. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa: Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 10.

Häyrynen, A. 2010. Viikarit musiikin maailmassa –Lasten säveltaide sodan jälkeen. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 126–135.

Jalkanen, P. 2010. Jestapa jepulis. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 158–161.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu. N.d. Viitattu 8.1.2016. <http://www.jamk.fi/fi/Koulutus/Kulttuuriala/musiikkipedagogi/varhaisian-musiikinopettajan-opintopolku/>

Kananen, J. 2008. Kvantti – kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Kapiainen, H. 2010. Sätkyukkoja ja sutsisatsi. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 226–227.

Kiviniemi, K. 2001. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2 – näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: Ps-kustannus. 68–84.

Koppinen, M. 2010. Ipanapa ottaa lapset tosissaan. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 230–231.

Koppinen, M. 2010. Rockabillystä hirviöheviin – 2000-luvun lapsille on tarjolla kevyen musiikin koko kirjo. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 232–234.

- Krokfors, M. 2010. Georg Malmstén ja hänen musikaalinen perheensä. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 76–81.
- Krokfors, M. 2010. Lastenlevyjen kukoistuskausi – Vinyyliä ja C -kasettien aika. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 168–171.
- Krokfors, M. Ti-Ti Nallen äiti. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 202–203.
- Kvalitatiivinen tutkimus. 2014. Artikkelit Inspirans.fi sivustolla. Viitattu 3.12.2015. <http://www.inspirans.fi/kvalitatiivinen-tutkimus/>
- Laadullinen tutkimus. N.d. Artikkelit Koppa.jyu.fi sivustolla. Viitattu 3.12.2015. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimus-strategiat/laadullinen-tutkimus>
- Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. N.d. Artikkelit Tilastokeskus.fi sivustolla. Viitattu 3.12.2015. <http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07/>
- Ling, J. 1997. A History Of European Folk Music. New York: University Of Rochester Press.
- Leppänen, T. 2010. Vallatonta musiikkia – Lastenmusiikkikulttuuri 2000-luvun Suomessa. Helsinki: Gaudeamus.
- Lord, M. 2008. Musiikin tarina – Antiikista nykypäivään. Slovenia: Ullmann Publishing.
- Lukion opetussuunnitelman perusteet. 2015. Artikkelit Peda.net sivustolla. Viitattu 27.1.2016. <https://peda.net/kl/lops2016/lop2/5ojoks/5-19-musiikki>
- Marjanen, M. 2009. Musiikkipedagogi (AMK) pääaineena varhaisiän musiikkikasvatus. Teoksessa Musiikkikasvatus – Näkökulmia kasvatukseen, opetukseen ja tutkimukseen. Toim. J. Louhivuori, P. Paananen ja L. Väkevä. Vaasa: Ykkös-Offset Oy. 469–491.
- McDonald. N.d. Every Noise at Once scan list. Viitattu 6.1.2016. <http://everynoise.com/enggenremap.html>
- Me Jytikset. N.d. Artikkelit Jytajyrsijat.fi sivustolla. Viitattu 5.1.2016. <http://www.jytajyrsijat.fi/me-jytikset/>
- Metropolia ammattikorkeakoulu. 2013. Viitattu 9.12.2015. <http://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-nuoret-kulttuuri-musiikki/>

Miller, T.E. & Shahriari, A. 2006. World Music – A Global Journey. 2. painos. New York: Routledge.

Monimenetelmäisyys. N.d. Artikkele Koppa.jyu.fi sivustolla. Viitattu 9.1.2016.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimus-strategiat/monimenetelmaisyys>

Musa. N.d. Artikkele Jytajyrsijat.fi sivustolla. Viitattu 5.1.2016.
<http://www.jytajyrsijat.fi/musa/>

Music Timeline. N.d. Kuva Music-timeline.appspot.com sivustolla. Viitattu 7.1.2016.
<https://music-timeline.appspot.com>

Musiikinopetus Suomessa. 2007. Viitattu 12.11.2015.
<http://www.musiikinopetus.fi/fi/opiskelu/musiikkileikkikoulut>

Muurinen, H. 2009. Matti Ripatin haastattelu Maailmankuvalehti.fi sivustolla. Viitattu 7.1.2016. <https://www.maailmankuvalehti.fi/2009/9/pitkat/maailmanmusiikin-abc>

Nissilä, P. 2010. Unen sinistä maailmaa päin. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 94–95.

Norssin historia – Tyrtaioksen taistelulaulu. N.d. Artikkele Norssit sivustolla. Viitattu 17.12.2015. http://www.norssit.fi/sivut/3_6_tyrtaioksen_taistelulaulu.php

Nordström, S. 1997. Kaikki musiikista. Porvoo: WSOY

Nurmes. N.d. P.J. Hannikainen 1854–1924. Viitattu 15.12.2015.
<http://www.nurmes.fi/p.j.-hannikainen>

Olsen, D. A. 2008. Studying Latin American Music. Teoksessa Olsen, D.A. & Sheehy, D. E. The Garland Handbook of Latin American Music. 2. painos. USA: Sheridan Books Inc., MI. 13–35.

Orffia aloittelijoille. 2016. Artikkele Orffit.net sivustolla. Viitattu 5.1.2016.
<http://orffit.net/orffia-aloittelijoille/>

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/25581/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201011113079.pdf?sequence=1>

- Pantsu, L. 2015. Musiikkikasvatuksen lehtori. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylä. Suullinen tiedonanto 9.12.2015.
- Pantsu, L. 2012. Tavoitteellinen varhaisiän musiikinopetus. Luentomoniste. Jyväskylän ammattikorkeakoulu, kulttuuriala, musiikin koulutusohjelma.
- Pekkilä, E. 2001. Maailmanmusiikit ja musiikkimaailmat: Suomalainen maahanmuuttajamusiikki tutkimuskohteena. Teoksessa Pekkilä, E. (Toim.) Steel Pan, Mbalax ja Gamelan – Tutkielmia maahanmuuttajamusiikeista.
- Perkiö, S. 2015. Musiikkikasvatuksen lehtori. Sibelius- Akatemia: Taideyliopisto, Helsinki. Haastattelu 23.11.2015.
- Philip Tagg: Curricula Vitae. 2014. Employment record (full-time only). Viitattu 5.1.2016. <http://tagg.org/ptcv.html#HigherEd>
- Riitta & Ti-Ti Nalle. 2016. Tapahtumat sivustolla Titalle.fi. Viitattu 5.1.2016. <http://titalle.fi/konsertit/>
- Ristiintaulukointi 2004. Artikkelit Fsd.uta.fi sivustolla. Viitattu 3.12.2015. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>
- Rolf, J. & Kangas, J. 2011. Jazz – Koko tarina. Kiina.
- Ruohonen, S., Rissanen, R., & Manninen, P. 2009. Laadullinen tutkimus: Litterointi. Viitattu 3.12.2015. <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojak-sot/030906/1144934265902/1144934482934/1144934703586/1146052870489.html>
- Ruokonen, I. 2011. Lapsen musiikillinen maailma. Teoksessa Hujala, E. & Turja, L. Varhaiskasvatuksen käsikirja. Juva: Bookwell Oy. 122–135.
- Ruokonen, I. 2001. Äänimaisemia ja ilmaisun iloa musiikin kielellä. Teoksessa Karppinen, S., Puurula, A. & Ruokonen, I. Taiteen ja leikin lumous. Helsinki: Finn Lectura Oy. 120–143.
- Salo, M. 2010. Ruutu laulaa ja soi – Lastenmusiikki televisiossa Ylen kanavilla. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 204–209.
- Satu Sopenen & Tuttiorkesteri. N.d. Tuttiorkesterin keikkakalenteri. Viitattu 5.1.2016. <http://tuttiorkesteri.fi/keikkakalenteri>

- Seitamaa-Hakkarainen, P. 2016. Kvalitatiivinen sisällön analyysi. Artikkelit Academia.edu sivustolla. Viitattu 11.1.2016. http://www.academia.edu/589363/Kvalitatiivinen_sis%C3%A4ll%C3%B6n_analyysi
- Seurakuntien Lapsityön Keskus. N.d. Lasten virsi uudistuu. Viitattu 18.12.2015. http://www.evl-slk.fi/tyon_tueksi/tyon_tueksi_arkistoitua/kirjat_ja_materiaalit/lasten_virsi
- SLS, N.d. Zacharias Topelius Skrifter. Viitattu 15.12.2015. <http://topelius.fi/index.php?docid=65>
- Survey. N.d. Artikkelit Koppa.jyu.fi sivustolla. Viitattu 11.1.2016 <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/survey>
- Sutro, D. 2006. Jazz for Dummies. 2. painos. Indiana: Wiley Publishing, Inc.
- Tabell, M. N.d. Afroimpro. Artikkelit www3.siba.fi sivustolla. Viitattu 7.1.2016. <http://www3.siba.fi/afroimpro/bluesmusiikki>
- Tagg, P. 2009. Analysing Popular Music: Theory, Method and Practice. Cambridge University Press. Viitattu 5.1.2016. <https://www.amherst.edu/media/view/88638/original/Tagg%2B-%2BAnalysing%2BPopular%2BMusic-%2BTheory%252C%2BMethod%2Band%2BPractice%2B.pdf>
- Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet. 2002. Artikkelit Oph.fi sivustolla Helsinki: Edita Prima Oy. Viitattu 13.11.2015 http://www.oph.fi/download/123013_musiik_tait_ops_2002.pdf
- Tolonen, T. 2010. Aurinko paistaa Pentti laulaa. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 198–199.
- Tolonen, T. 2010. Bisnestä ja intohimoa – Lastenmusiikki äänitteillä 1990–2010. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 220–225.
- Tolonen, T. 2010. ”Polven korkeudelta näkee kauas”. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 198–199.
- Tolonen, T. 2010. Tässä tulee hirmuinen Rölli. Teoksessa Ahola, A. & Nikulainen, J. (Toim.) Aika laulaa lapsen kanssa – Polkuja lastenmusiikin historiassa. Helsinki: WSOY. 216–217.

Tolvanen, H & Pesonen, M. 2010. Monipuolisuus on valttia – Rytmimusiikin kentän muutos ja osaamistarpeet. Osaraportti 8 – Musiikkialan toimintaympäristöt ja osaamistarpeet. Toive. Helsinki: Sibelius-Akatemia. Viitattu 9.12.2015.

http://www2.siba.fi/toive/userfiles/media/Monipuolisuus_on_valttia.pdf

Torvinen, J. & Mantere, M. 2007. Musiikki? – Johdatus musiikin filosofiaan ja estetiikkaan. Suomen Musiikkioppilaitosten Liitto. Viitattu 10.12.2015

<http://www.musicedu.fi/easydata/customers/musop/files/musiikinfilosofia/musiikki.pdf>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Turja, L. 2010. Friedrich Fröbelin merkitys varhaiskasvatuksen kehittämisessä. Suomen varhaiskasvatus ry- verkkolehti. Viitattu 15.12.2015.

http://www.peda.net/verkkolehti/jyu/varhaiskasvatus?m=content&a_id=49

Tutkimuksen suunnittelu. N.d. Artikkelit Koppa.jyu.fi sivustolla. Viitattu 10.1.2016.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-suunnittelu#k-sitteiden-t-sment>

Valli, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Valli, R. 2007. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (Toim.) Ikku-noita tutkimusmetodeihin 1 – metodin valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Juva: WS Bookwell Oy. 102–125.

Varhaisiän musiikinopettajat Ry. 2013. Mitä?. Artikkelit Vamory.fi sivustolla. Viitattu 12.11.2015. <http://www.vamory.fi/mita.php>

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino. Viitattu 12.11.2015.

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77129/Varhaiskasvatussuunnitelmanperusteet.pdf?sequence=1>

Vilén, M., Vihunen, R., Vartiainen, J., Sivén, T., Neuvonen, S. & Kurvinen, A. 2007. Lapsuus – erityinen elämänvaihe. 1.–2. Painos. Helsinki: WSOY.

Von Branderburg, C. 2008. Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä – Näköaloja taiteen soveltavaan käyttöön. Opetusministeriö – kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopoliittikanosasto. Yliopistopaino. Viitattu 9.12.2015 <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/opm12.pdf?lang=fi>

Vuoristo, A. 2003. Suuri Toivelaulukirja 4. Helsinki: F-Kustannus Oy, Suuri Suomalainen kirjakerho Oy.

Väkevä, L. 2002. Blues. Artikkelit wwwedu.oulu.fi sivustolla. Viitattu 7.1.2016.

<http://wwwedu.oulu.fi/muko/lvakeva/afrohis/blues1.htm>

Yle Areena Tv. 2016. Viitattu 5.1.2016. <http://areena.yle.fi/tv/opas>

Yle Areena Tv. N.d. Lauludiplomi. Viitattu 5.1.2016. <http://areena.yle.fi/1-307825>

Ylen historia. 2015. Yhteinen taival. Artikkelit yle.fi sivustolla. Viitattu 5.1.2016.

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/01/11/ylen-historia>

Äänitetietokanta. N.d. Artikkelit fono.fi sivustolla. Viitattu 4.1.2016

<http://www.fono.fi/Dokumentti.aspx?kappale=herra+pii+poo&ID=60b16da5-5be6-4cf9-9b66-c061c77d6974>

Liitteet

Liite 1

Kysely muskariopettajille

1. **Ikä:**

2. **Oletko kouluttautunut varhaisiän musiikinopettajaksi? (merkitse X)**

Olen:

En ole:

Jos vastasit edelliseen kieltävästi, voit hypätä suoraan kysymykseen viisi.

3. **Mistä koulusta valmistuit? Minä vuonna?**

4. **Oliko pääinstrumenttisi koulutuksen aikana (merkitse X)**

Klassinen:

Pop & Jazz:

5. **Työkokemuksesi vuosina:**

6. **Käytätkö muskaritunneillasi musiikkiäänitteitä? (merkitse X)**

Kyllä, joka tunnilla:

Kyllä, useimmiten:

Silloin tällöin:

En juuri koskaan:

En koskaan:

7. *Millaista musiikkia käytät muskaritunneillasi? (lastenmusiikin lisäksi)*

8. *Pidätkö musiikkiäänitteiden käyttöä muskaritunneilla tärkeänä? Jos pidät, niin miksi? Jos et, niin miksi?*

9. *Millaista musiikkia käytät tunneillasi (klassinen, jazz, kansanmusiikki, maailmanmusiikki, pop, rock jne.)?*

10. *Mitä mieltä olet eri musiikkityylien käyttämisestä muskaritunneilla?*

11. *Onko mielestäsi tärkeys eroja eri musiikkityylien käyttämisessä muskaritunneilla? Millaisia?*

12. *Mitä varhaisiän musiikkikasvatuksen työtapoja käytät musiikkityylien esille tuomisessa muskaritunneilla?*

Kiitos tuhannesti vastauksistasi! ☺

Tuuli & Sanni

Liite 2

Tervehdys!

Olemme kaksi varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijaa Jyväskylän ammattikorkeakoulusta. Opintomme ovat loppusuoralla, opinnäytetyötä vaille valmiit, ja siihen tarvitsimme Sinun apuasi ja ammattitaitoasi!

Opinnäytetyössä tutkimme eri musiikkityylien käyttöä muskaritunneilla, sekä ilmene- mistä nykylastenmusiikissa. Tutkimuksemme taustatueksi kartoitamme kyselylomak- keella varhaisiän musiikkikasvattajien ajatuksia aiheesta. Jokainen vastaus ja ajatus on meille erittäin tärkeä, mahdollisimman laajan näkökulman saamiseksi. Käsittelemme vastaukset täysin anonymina, eikä kenenkään vastanneen henkilölli- syytä käy ilmi tutkimuksessamme.

Kyselylomake on tämän viestin ohessa liitteenä Word -tiedostona, johon voit muok- kaamalla kirjoittaa vastauksesi.

Muistathan tallentaa valmiin vastauslomakkeen tietokoneellesi ennen takaisin lähet- tämistä.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvomme juuri ilmestyneen Soiva Soppa -lastenlevyn! :)

Levyn onnellinen omistaja ilmoitetaan joulukuun toisella viikolla.

<http://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/JAMKin-julkaisut/Julkaisuja/soiva-soppa-cd/>

Vastauksia kyselyyn odotamme 30.11. mennessä.

Vastauksia voi lähettää joko Tuulille tai Sannille.

Kiitos tuhannesti jo etukäteen! :)

Syysterveisin,

Tuuli Nevantaus-Jokinen ja Sanni Yli-Pekkala

xxxxx@student.jamk.fi

xxxxx@student.jamk.fi

Liite 3

Tervehdys!

Olemme kaksi varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijaa Jyväskylän ammattikorkeakoulusta. Opintomme ovat loppusuoralla, opinnäytetyötä vaille valmiit, ja siihen tarvitsisimme musiikkiopistonne muskariopettajien apua ja ammattitaitoa!

Voisitko lähettää seuraavaa viestiä eteenpäin:

Tervehdys!

Olemme kaksi varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijaa Jyväskylän ammattikorkeakoulusta. Opintomme ovat loppusuoralla, opinnäytetyötä vaille valmiit, ja siihen tarvitsisimme Sinun apuasi ja ammattitaitoasi!

Opinnäytetyössä tutkimme eri musiikkityylien käyttöä muskaritunneilla, sekä ilmene mistä nykylastenmusiikissa. Tutkimuksemme taustatueksi kartoitamme kyselylomakkeella varhaisiän musiikkikasvattajien ajatuksia aiheesta. Jokainen vastaus ja ajatus on meille erittäin tärkeä, mahdollisimman laajan näkökulman saamiseksi. Käsittelemme vastaukset täysin anonyymina, eikä kenenkään vastanneen henkilöllisyys käy ilmi tutkimuksessamme.

Kyselylomake on tämän viestin ohessa liitteenä Word -tiedostona, johon voit muokkaamalla kirjoittaa vastauksesi.

Muistathan tallentaa valmiin vastauslomakkeen tietokoneellesi ennen takaisin lähettämistä.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvomme juuri ilmestyneen Soiva Soppa -lasten levyn! :)

Levyn onnellinen omistaja ilmoitetaan joulukuun toisella viikolla.

<http://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/JAMKin-julkaisut/Julkaisuja/soiva-soppa-cd/>

Vastauksia kyselyyn odotamme 30.11. mennessä.

Vastauksia voi lähettää joko Tuulille tai Sannille.

Kiitos tuhannesti jo etukäteen! :)

Syysterveisin,

Tuuli Nevantaus-Jokinen ja Sanni Yli-Pekkala
xxxxx@student.jamk.fi xxxxx@student.jamk.fi

Liite 4

Haastattelu

1. *Kerro itsestäsi*
 - *kuka olet*
 - *mitä teet*

2. *Historiikki*
 - *opintopolku*
 - *musiikillinen*
 - *kasvatuksellisuus*
 - *muskariopettajana toimiminen*

3. *Lastenmusiikki*
 - *hyvä lastenmusiikki*
 - *kasvatuksellisuus*
 - *musiikkityylit lastenmusiikissa*

4. *Sävellys*
 - *sävellätkö*
 - *kuinka kauan*
 - *inspiraatio*
 - *kasvatuksellisuus*

5. *Sovitus*
 - *sovitatko*
 - *tyylilajit*
 - *soittimet*
 - *kasvatuksellisuus*

6. *Yhtyeet/keikkailu*
 - *kauanko*
 - *roolit*
 - *kasvatuksellisuus*
 - *paljonko keikkoja*
 - *minkä tyyppisiä*

Liite 5

Tervehdys!

Olemme kaksi varhaisiän musiikkikasvatuksen opiskelijaa Jyväskylän ammattikorkeakoulusta.

Opintomme ovat siinä pisteessä, että teemme opinnäytetyön joulun mennessä.

Opinnäytetyössämme tutkimme suomalaista lastenmusiikkia ja siinä ilmeneviä musiikkityylejä.

Tähän liittyen haluaisimme haastatella yhteenne säveltäjää/-jä, tärkeänä osana lastenmusiikkia.

Onnistuisiko haastattelu syksyn aikana?

Mahdollisen haastattelun haluaisimme toteuttaa kasvotusten, tietenkin niin, että sinulle

koituu mahdollisimman vähän liikkumiseen liittyviä ongelmia. Olemme siis valmiita matkustamaan.

Haastattelumme aiheet liittyvät lastenmusiikkiin ja musiikkityyleihin.

*Kiitos jo etukäteen,
mukavaa syksyn jatkoa! :)*

Yhteydenottoanne odottaen,

Sanni Yli-Pekkala

xxxxx@student.jamk.fi

050-xxxxxxx

Tuuli Nevantaus-Jokinen

xxxxx@student.jamk.fi

040-xxxxxxxk